

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

**Світлана ВІЗІРЕНКО
Михайло СІДОР**

ВСТУП У ПРОФЕСІЮ

ПРАКТИКУМ

для підготовки до аудиторних занять та самостійної роботи
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»

Одеса
2026

УДК 657

*Рекомендовано навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол №5 від 24 червня 2026 р.)*

Укладачі:

Візіренко Світлана Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»
(ORCIDID 0000–0002–8163–7411)

Сідор Михайло Іванович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративістики Національного університету «Одеська юридична академія» (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3217-1707>)

Рецензенти:

Олена Андросова, доктор економічних наук, професор, академік ГО «Національна академія наук вищої освіти України».

Андрій Найда, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Одеського аграрного університету.

Візіренко С.В., Сідор М.І.

Вступ у професію : практикум для підготовки до аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D1 «Облік і оподаткування» [Електронне видання] / уклад.: С.В. Візіренко; М.І. Сідор. Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса. 2026. 69 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/33628>

Практикум з дисципліни «Вступ у професію» розроблено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D1 «Облік і оподаткування» з метою забезпечення формування загальних і спеціальних компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, ознайомлення здобувачів вищої освіти з організацією професійної діяльності фахівців з обліку, аудиту та оподаткування, особливостями їх професійної підготовки, етичними засадами професії, сучасними вимогами ринку праці та напрямками професійного розвитку в умовах цифровізації економіки.

УДК 657

© С.В. Візіренко, М.І. Сідор, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕМА 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ	7
ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	16
ТЕМА 3. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ	22
ТЕМА 4. АУДИТ ЯК ФОРМА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ	30
ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	35
ТЕМА 6. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ	41
ТЕМА 7. ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ	48
ТЕМА 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ	54
ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ	62
РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ	65

ВСТУП

Дисципліна «Вступ у професію» є важливою складовою професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D1 «Облік і оподаткування». Її вивчення спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про сутність, зміст, соціально-економічне значення та перспективи професійної діяльності фахівців у сфері обліку, аудиту та оподаткування.

У сучасних умовах розвитку економіки зростає роль обліково-аналітичної інформації в системі управління бізнес-структурою. Ефективне функціонування суб'єктів господарювання неможливе без належної організації бухгалтерського обліку, здійснення фінансового контролю та дотримання вимог податкового законодавства. Саме тому підготовка висококваліфікованих фахівців з обліку, аудиту та оподаткування є одним із пріоритетних завдань закладів вищої освіти.

Практикум розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти та призначено для закріплення теоретичних знань, набуття первинних професійних навичок, розвитку аналітичного мислення, формування уявлення про загальні та спеціальні компетентності, що необхідні для подальшого вивчення фахових дисциплін та здійснення майбутньої професійної діяльності.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти ознайомлюються з історичними аспектами виникнення та розвитку обліку, аудиту та оподаткування, що дає можливість зрозуміти еволюцію облікової думки, становлення фінансового контролю та формування податкових систем. Важливе місце відводиться вивченню організаційно-правових засад бухгалтерського обліку в Україні, нормативно-правового забезпечення діяльності бухгалтерів і аудиторів, а також міжнародного досвіду професійної підготовки фахівців.

Особлива увага приділяється міжнародним стандартам освіти для професійних бухгалтерів, які визначають сучасні вимоги до знань, умінь, професійних навичок та етичних якостей майбутніх фахівців. В умовах цифровізації економіки та інтеграції України у світовий економічний простір важливого значення набувають питання безперервного професійного розвитку, підвищення кваліфікації та формування здатності до навчання впродовж життя.

Значна частина дисципліни присвячений аудиту як формі незалежного фінансового контролю. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються з метою, завданнями та принципами аудиторської діяльності, її роллю у забезпеченні достовірності фінансової звітності та підвищенні рівня довіри до інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень.

Вивчення основ аудиту сприяє формуванню розуміння механізмів контролю за фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання.

Важливе місце в практикумі займають питання організації та функціонування системи оподаткування в Україні, вивчення податків і зборів, принципів побудови податкової системи, а також основ державного податкового контролю. Засвоєння цих питань дозволяє здобувачам освіти зрозуміти роль податків у формуванні доходів бюджету держави та забезпеченні її соціально-економічного розвитку.

Окрему увагу приділено професійній етиці бухгалтерів і аудиторів, яка є невід'ємною складовою їхньої професійної діяльності. Майбутні фахівці повинні усвідомлювати значення таких принципів, як чесність, об'єктивність, професійна компетентність, конфіденційність і професійна поведінка. Дотримання етичних норм сприяє підвищенню довіри суспільства до професії бухгалтера та аудитора і забезпечує належний рівень якості професійних послуг.

Практикум також містить матеріали щодо організації професійної діяльності фахівців з обліку, аудиту та оподаткування, сучасних вимог до професії, кваліфікаційних характеристик, професійних компетентностей, прав, обов'язків та відповідальності облікових працівників. Це сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти усвідомленого ставлення до майбутньої професії та розуміння перспектив професійного розвитку.

Структура практикуму включає завдання для практичних занять, тестові завдання, питання для самоконтролю, теми презентацій та повідомлень. Такий підхід сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів, розвитку навичок самостійної роботи, критичного мислення, вміння аналізувати нормативно-правові документи та застосовувати отримані знання під час вирішення професійних завдань.

Під час вивчення дисципліни передбачено використання таких методів навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, обговорення проблемних питань, робота з навчальною та нормативною літературою;
- наочні методи: демонстрація схем організації облікового процесу, презентаційних матеріалів;
- практичні методи: виконання індивідуальних та групових завдань, аналіз професійних ситуацій;
- інтерактивні методи: дискусії, робота в малих групах, презентація результатів виконаних завдань;
- методи самостійної роботи: підготовка повідомлень, опрацювання нормативних актів.

Використання матеріалів практикуму дозволить здобувачам вищої освіти сформувати базові професійні компетентності, необхідні для успішного опанування освітньо-професійної програми, підготуватися до подальшого вивчення спеціальних дисциплін та створити міцне підґрунтя для майбутньої професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за національною чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Під час оцінювання враховуються повнота, правильність, логічність і послідовність викладення матеріалу, рівень засвоєння теоретичних знань та вміння аналізувати й узагальнювати навчальний матеріал.

Оцінка «Відмінно» (5 балів) виставляється, якщо здобувач вищої освіти демонструє глибокі та системні знання навчального матеріалу, надає повну, правильну, логічну та послідовну відповідь, вільно володіє понятійно-категоріальним апаратом дисципліни, аргументовано висловлює власні судження та робить обґрунтовані висновки.

Оцінка «Добре» (4 бали) виставляється, якщо здобувач вищої освіти в цілому правильно та послідовно викладає навчальний матеріал, володіє основними теоретичними положеннями дисципліни, але допускає окремі неточності, несуттєві помилки або не повною мірою розкриває окремі аспекти питання.

Оцінка «Задовільно» (3 бали) виставляється, якщо здобувач вищої освіти засвоїв основну частину навчального матеріалу, проте його відповідь є неповною, недостатньо послідовною та аргументованою. Допускаються помилки у визначеннях, неточності у викладі теоретичних положень та труднощі під час узагальнення навчального матеріалу.

Оцінка «Незадовільно» (2 бали) виставляється, якщо здобувач вищої освіти не засвоїв основних положень дисципліни, не може дати змістовну відповідь на поставлені запитання, допускає суттєві помилки або відмовляється відповідати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		Екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
1-59	Fx	Незадовільно	не зараховано
1-34	F		

ТЕМА 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Етапи виникнення й розвитку обліку.
2. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні на основі його гармонізації та стандартизації.
3. Суть та зміст стандартизації бухгалтерського обліку.
4. Гармонізація бухгалтерського обліку.
5. Історичні аспекти виникнення й розвитку контролю та аудиту.
6. Становлення податкових відносин на території України.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Господарський облік – система спостереження, вимірювання, реєстрації та узагальнення інформації про господарську діяльність підприємства.

Бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім і внутрішнім користувачам.

Господарська операція – дія або подія, що викликає зміни у складі активів, зобов'язань чи власного капіталу підприємства.

Рахунок бухгалтерського обліку – спосіб групування та поточного відображення змін у складі активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат.

Подвійний запис – спосіб відображення господарських операцій, за якого кожна операція записується одночасно за дебетом одного рахунка і кредитом іншого на однакову суму.

Інвентаризація – перевірка фактичної наявності активів і зобов'язань підприємства та зіставлення отриманих даних з обліковими записами.

Фінансова звітність – система узагальнених показників про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Контроль – функція управління, спрямована на перевірку законності, доцільності та ефективності господарських операцій.

Внутрішній контроль – система заходів, що здійснюється керівництвом підприємства для забезпечення ефективності діяльності та збереження активів.

Аудит – незалежна перевірка фінансової звітності та іншої інформації щодо діяльності суб'єкта господарювання з метою висловлення професійної думки.

Аудиторська діяльність – підприємницька діяльність з надання аудиторських та інших професійних послуг відповідно до законодавства.

Державний фінансовий контроль – діяльність уповноважених державних органів щодо перевірки формування та використання фінансових ресурсів.

Оподаткування – процес встановлення, нарахування, сплати та контролю податків і зборів.

Податок – обов’язковий, безумовний платіж до бюджету, що справляється з платників у порядку, визначеному законодавством.

Податкова система – сукупність податків, зборів, принципів, форм і методів їх встановлення та справляння.

Податковий облік – система збору та узагальнення інформації для визначення податкових зобов’язань платника податків.

Облікова інформація – сукупність даних про господарську діяльність підприємства, сформованих у системі обліку.

Облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Стандартизація бухгалтерського обліку – встановлення єдиних правил і вимог щодо ведення обліку та складання звітності.

Гармонізація бухгалтерського обліку – процес узгодження національних систем бухгалтерського обліку з міжнародними вимогами.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку – нормативно-правові акти, що визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – міжнародно визнані стандарти підготовки та подання фінансової звітності.

Система оподаткування України – встановлена законодавством сукупність загальнодержавних і місцевих податків та зборів, порядок їх справляння і контролю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Які причини зумовили виникнення обліку?
2. Які основні етапи розвитку бухгалтерського обліку?
3. У чому полягає внесок Луки Пачолі в розвиток обліку?
4. Що стало передумовою виникнення контролю?
5. Як розвивався контроль у різні історичні періоди?
6. Які причини сприяли виникненню аудиту?
7. Що означає термін «аудит»?
8. Які етапи розвитку аудиту можна виділити?
9. Коли почав розвиватися аудит в Україні?
10. Які чинники вплинули на виникнення оподаткування?
11. Як змінювалися податкові системи в процесі історичного розвитку?
12. У чому полягає сутність гармонізації бухгалтерського обліку?
13. Що таке стандартизація бухгалтерського обліку?

14. Яку роль відіграють МСФЗ у розвитку обліку?
15. Які особливості сучасної системи обліку, аудиту та оподаткування в Україні?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Історичні аспекти виникнення і розвитку бухгалтерського обліку.
2. Етапи розвитку бухгалтерського обліку від Стародавнього світу до сучасності.
3. Внесок Луки Пачолі у становлення бухгалтерського обліку.
4. Історія виникнення та розвитку оподаткування.
5. Еволюція податкових систем у світі.
6. Історичні аспекти виникнення і розвитку контролю.
7. Історичні аспекти виникнення і розвитку аудиту.
8. Розвиток аудиторської діяльності у світі.
9. Становлення аудиту в Україні.
10. Розвиток бухгалтерського обліку в Україні.
11. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні.
12. Гармонізація та стандартизація бухгалтерського обліку в Україні.
13. Роль міжнародних стандартів фінансової звітності у розвитку обліку.
14. Реформування системи оподаткування в незалежній Україні.
15. Взаємозв'язок обліку, контролю, аудиту та оподаткування в сучасних умовах.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Тестові завдання 1.

1. Облік як засіб контролю за господарською діяльністю виник:

- а) у XX столітті;
- б) у період промислової революції;
- в) одночасно з виникненням господарської діяльності людини;
- г) після появи комп'ютерів.

2. Перші відомі облікові записи здійснювалися:

- а) на папері;
- б) на глиняних табличках;
- в) у бухгалтерських книгах;
- г) на магнітних носіях.

3. Найдавніші облікові документи були знайдені на території:

- а) Стародавньої Месопотамії;
- б) Канади;
- в) Австралії;
- г) Антарктиди.

4. Основною причиною виникнення обліку було:

- а) бажання вести статистику населення;
- б) потреба контролювати майно та господарські операції;
- в) розвиток комп'ютерної техніки;

г) поява акціонерних товариств.

5. У Стародавньому Єгипті облік використовувався переважно для:

- а) контролю державного майна та податків;
- б) ведення банківських операцій;
- в) складання фінансової звітності;
- г) аудиторських перевірок.

6. Подвійний запис уперше був науково описаний:

- а) Адамом Смітом;
- б) Карлом Марксом;
- в) Лукою Пачолі;
- г) Джоном Мейнардом Кейнсом.

7. Рік видання праці Луки Пачолі «Трактат про рахунки і записи»:

- а) 1494 р.;
- б) 1649 р.;
- в) 1776 р.;
- г) 1917 р.

8. Луку Пачолі називають:

- а) засновником статистики;
- б) батьком бухгалтерського обліку;
- в) творцем аудиту;
- г) засновником менеджменту.

9. Система подвійного запису передбачає:

- а) запис операції лише в одному рахунку;
- б) відображення операції двічі в журналі;
- в) одночасний запис за дебетом одного та кредитом іншого рахунку;
- г) складання двох балансів.

10. Найбільшого розвитку бухгалтерський облік набув у період:

- а) розвитку торгівлі та ремесел;
- б) первісного суспільства;
- в) кам'яного віку;
- г) феодалної роздробленості.

11. У Стародавньому Римі облік вели переважно:

- а) на папірусі та воскових табличках;
- б) у комп'ютерних програмах;
- в) на магнітних дисках;
- г) у друкованих журналах.

12. Поява грошей сприяла:

- а) спрощенню господарського обліку;
- б) повній відмові від обліку;
- в) зникненню товарообміну;
- г) ліквідації податків.

13. Інвентарний облік на ранніх етапах розвитку використовувався для:

- а) обліку персоналу;
- б) контролю наявності майна;

- в) аудиту звітності;
- г) прогнозування прибутку.

14. Виникнення подвійної бухгалтерії було пов'язане з розвитком:

- а) космічних технологій;
- б) міжнародної торгівлі;
- в) електронного документообігу;
- г) машинобудування.

15. Бухгалтерський облік у середньовічній Європі найбільш активно розвивався у:

- а) торговельних містах Італії;
- б) Монголії;
- в) Японії;
- г) Індії.

16. Визначте, яка країна вважається батьківщиною подвійної бухгалтерії:

- а) Франція;
- б) Італія;
- в) Німеччина;
- г) Англія.

17. Первісною формою обліку був:

- а) статистичний облік;
- б) оперативний облік майна;
- в) податковий облік;
- г) управлінський облік.

18. Основною функцією обліку на ранніх етапах розвитку була:

- а) прогнозна;
- б) контрольна;
- в) маркетингова;
- г) рекламна.

19. Розвиток бухгалтерського обліку тісно пов'язаний із:

- а) розвитком господарської діяльності суспільства;
- б) розвитком спорту;
- в) розвитком мистецтва;
- г) розвитком туризму.

20. Сучасний бухгалтерський облік є результатом:

- а) випадкового виникнення;
- б) розвитку лише комп'ютерних технологій;
- в) багатовікового розвитку господарського обліку;
- г) розвитку виключно банківської системи.

Тестові завдання 2.

1. Аудит як форма незалежного контролю виник у зв'язку з потребою:

- а) ведення статистичного обліку;
- б) контролю за збереженням майна та достовірністю звітності;

- в) організації виробництва;
- г) планування діяльності підприємства.

2. Перші згадки про аудиторський контроль належать до:

- а) Стародавнього світу;
- б) Середньовіччя;
- в) Нового часу;
- г) XX століття.

3. Термін «аудитор» походить від латинського слова, що означає:

- а) перевіряти;
- б) слухати;
- в) контролювати;
- г) записувати.

4. У Стародавньому Римі аудитори переважно:

- а) складали податкові декларації;
- б) здійснювали усне заслуховування звітів посадових осіб;
- в) проводили інвентаризацію;
- г) складали фінансову звітність.

5. Батьківщиною сучасного незалежного аудиту вважається:

- а) Франція;
- б) Німеччина;
- в) Велика Британія;
- г) Італія.

6. Активний розвиток аудиту в Англії був пов'язаний із:

- а) розвитком акціонерних товариств;
- б) появою банків;
- в) виникненням податків;
- г) розвитком ремісництва.

7. Перші законодавчі вимоги щодо аудиторської перевірки акціонерних товариств були запроваджені у:

- а) США;
- б) Великій Британії;
- в) Канаді;
- г) Австралії.

8. Основною метою раннього аудиту було:

- а) оцінювання ризиків;
- б) виявлення шахрайства та помилок;
- в) консультування керівництва;
- г) аналіз ринку.

9. Наприкінці XIX століття аудит почав орієнтуватися переважно на:

- а) оцінку достовірності фінансової звітності;
- б) розробку бізнес-планів;
- в) маркетингові дослідження;
- г) кадровий аудит.

10. Однією з перших професійних організацій аудиторів був:

- а) Інститут присяжних бухгалтерів Англії та Уельсу;
- б) Міжнародний валютний фонд;
- в) Світовий банк;
- г) Організація економічного співробітництва та розвитку.

11. У США розвиток аудиту значно прискорився після:

- а) Першої світової війни;
- б) Великої депресії 1929 року;
- в) Другої світової війни;
- г) створення ООН.

12. Основною причиною розвитку міжнародного аудиту стало:

- а) скорочення обсягів торгівлі;
- б) розвиток міжнародного бізнесу та інвестицій;
- в) зменшення кількості підприємств;
- г) автоматизація виробництва.

13. Міжнародні стандарти аудиту розробляються:

- а) урядами окремих держав;
- б) міжнародними професійними організаціями;
- в) банками;
- г) податковими органами.

14. На початкових етапах розвитку аудиту основна увага приділялася:

- а) вибірковій перевірці;
- б) суцільній перевірці документів;
- в) аналізу ризиків;
- г) комп'ютерному аудиту.

15. Ризик-орієнтований підхід в аудиті почав активно застосовуватися:

- а) у XIX столітті;
- б) на початку XX століття;
- в) у другій половині XX століття;
- г) у XVIII столітті.

16. Незалежність аудитора є принципом, який сформувався внаслідок:

- а) розвитку державного контролю;
- б) потреби користувачів у неупередженій інформації;
- в) розвитку бухгалтерського обліку;
- г) автоматизації перевірок.

17. В Україні аудит почав формуватися як самостійний вид діяльності:

- а) у 1950-х роках;
- б) у 1970-х роках;
- в) на початку 1990-х років;
- г) після 2010 року.

18. Поява аудиту в Україні була зумовлена:

- а) переходом до ринкової економіки;
- б) розвитком натурального господарства;
- в) скороченням підприємництва;
- г) ліквідацією приватної власності.

19. Аудиторська діяльність в Україні регулюється:

- а) лише внутрішніми положеннями підприємств;
- б) законодавством та професійними стандартами;
- в) рішеннями місцевих органів влади;
- г) виключно міжнародними договорами.

20. Сучасний аудит характеризується:

- а) виключно суцільною перевіркою документів;
- б) орієнтацією на ризики та використанням інформаційних технологій;
- в) відмовою від професійних стандартів;
- г) відсутністю незалежності аудитора.

Тестові завдання 3.**1. Контроль як функція управління виник:**

- а) одночасно з появою держав;
- б) із виникненням господарської діяльності людини;
- в) після появи бухгалтерського обліку;
- г) у XX столітті.

2. Перші форми контролю були пов'язані з:

- а) перевіркою банківських операцій;
- б) обліком майна та матеріальних цінностей;
- в) аудитом фінансової звітності;
- г) біржовими операціями.

3. У Стародавньому Єгипті контроль використовувався переважно для:

- а) перевірки діяльності університетів;
- б) обліку та збереження державного майна;
- в) аудиту акціонерних товариств;
- г) контролю роботи банків.

4. У Стародавньому Вавилоні контроль господарських операцій здійснювався шляхом:

- а) використання паперових документів;
- б) ведення записів на глиняних табличках;
- в) комп'ютерної обробки даних;
- г) статистичних звітів.

5. Одним із найдавніших об'єктів контролю було:

- а) виробництво програмного забезпечення;
- б) використання державної скарбниці;
- в) маркетингова діяльність;
- г) зовнішньоекономічна діяльність.

6. У Стародавній Греції контроль державних коштів здійснювали:

- а) приватні аудитори;
- б) спеціально обрані посадові особи;
- в) банківські установи;
- г) торговельні палати.

7. У період Середньовіччя контроль найбільше розвивався у сфері:

- а) державного управління та торгівлі;
- б) інформаційних технологій;
- в) страхування;
- г) фондового ринку.

8. Виникнення подвійного запису в бухгалтерському обліку сприяло:

- а) послабленню контролю;
- б) удосконаленню контрольних процедур;
- в) ліквідації контролю;
- г) заміні обліку статистикою.

9. Автором праці, яка систематизувала принципи подвійного запису, був:

- а) Адам Сміт;
- б) Лука Пачолі;
- в) Джон Локк;
- г) Давид Рікардо.

10. У період розвитку капіталізму контроль став необхідним через:

- а) зменшення обсягів виробництва;
- б) зростання масштабів господарської діяльності;
- в) скорочення торгівлі;
- г) відсутність власників підприємств.

11. Контроль як самостійна функція управління остаточно сформувався:

- а) у процесі розвитку великих підприємств і корпорацій;
- б) у первісному суспільстві;
- в) у період античності;
- г) у ранньому Середньовіччі.

12. Основною метою контролю на ранніх етапах розвитку було:

- а) прогнозування діяльності;
- б) забезпечення збереження майна;
- в) управління персоналом;
- г) розробка стратегій.

13. Державний фінансовий контроль найбільш активно розвивався разом із:

- а) розвитком державних фінансів;
- б) розвитком спорту;
- в) розвитком медицини;
- г) розвитком освіти.

14. Розвиток ринкової економіки сприяв появі:

- а) незалежного контролю та аудиту;
- б) відмови від контролю;
- в) ліквідації бухгалтерського обліку;
- г) зменшенню ролі фінансової звітності.

15. Одним із принципів сучасного контролю є:

- а) випадковість;
- б) систематичність;

- в) суб'єктивність;
- г) необов'язковість.

16. У сучасних умовах контроль виконує функцію:

- а) лише виявлення помилок;
- б) забезпечення ефективного управління;
- в) виключно нарахування податків;
- г) тільки складання звітності.

17. Внутрішній контроль виник як результат потреби:

- а) зовнішніх користувачів інформації;
- б) керівництва підприємства в управлінні діяльністю;
- в) державних органів;
- г) міжнародних організацій.

18. З розвитком інформаційних технологій контроль:

- а) втратив своє значення;
- б) набув нових методів і форм здійснення;
- в) став непотрібним;
- г) замінив бухгалтерський облік.

19. Історично контроль розвивався від:

- а) складних форм до простих;
- б) простих форм спостереження до розвинених систем контролю;
- в) аудиту до обліку;
- г) аналізу до планування.

20. Сучасна система контролю базується на:

- а) інтуїції керівника;
- б) законодавстві, обліку, аналізі та інформаційних технологіях;
- в) усних розпорядженнях;
- г) випадкових перевірок.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 9, 10, 11.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 3, 4, 5, 6, 9, 13, 17, 19, 20, 22.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Система державного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
2. Правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
3. Національні положення (станданти) бухгалтерського обліку (НП(С))БО): загальна характеристика та зміст.
4. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) в системі бухгалтерського обліку України.

5. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС): загальна характеристика та роль.
6. Основні засади організації бухгалтерського обліку в Україні.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Організація бухгалтерського обліку – система заходів щодо забезпечення ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Державне регулювання бухгалтерського обліку – діяльність державних органів щодо встановлення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Правове регулювання бухгалтерського обліку – сукупність законодавчих і нормативних актів, які визначають порядок ведення бухгалтерського обліку.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» – основний нормативно-правовий акт, який регулює організацію та ведення бухгалтерського обліку в Україні.

Фінансова звітність – система показників, що характеризує фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) – нормативні документи, що визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – міжнародно визнані стандарти підготовки та подання фінансової звітності.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС) – нормативні акти, що регулюють ведення бухгалтерського обліку та складання звітності бюджетними установами.

Облікова політика підприємства – сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку.

Принципи бухгалтерського обліку – основні правила та засади ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Користувачі фінансової звітності – фізичні та юридичні особи, які використовують облікову інформацію для прийняття рішень.

Бухгалтерська служба – структурний підрозділ підприємства або спеціаліст, який забезпечує ведення бухгалтерського обліку.

Головний бухгалтер – посадова особа, відповідальна за організацію та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Первинний документ – документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення.

Господарська операція – дія або подія, що викликає зміни в активах, зобов'язаннях або власному капіталі підприємства.

Документообіг – рух документів від моменту їх створення або отримання до завершення виконання та передачі в архів.

План рахунків бухгалтерського обліку – систематизований перелік рахунків, призначених для ведення бухгалтерського обліку.

Професійне судження бухгалтера – обґрунтоване рішення фахівця при застосуванні норм бухгалтерського обліку.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке бухгалтерський облік?
2. Яка мета ведення бухгалтерського обліку?
3. Що розуміють під організацією бухгалтерського обліку?
4. У чому полягає державне регулювання бухгалтерського обліку?
5. Який нормативний акт є основним у сфері бухгалтерського обліку в Україні?
6. Що таке фінансова звітність?
7. Що таке НП(С)БО?
8. Для чого застосовуються НП(С)БО?
9. Що таке МСФЗ?
10. Які організації застосовують МСФЗ?
11. Що таке НП(С)БОДС?
12. Хто є користувачами фінансової звітності?
13. Що таке облікова політика?
14. Яка роль головного бухгалтера на підприємстві?
15. Що таке первинний документ?
16. Що таке господарська операція?
17. Що таке документообіг?
18. Для чого використовується План рахунків?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Система державного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
2. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
4. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.
5. Роль бухгалтерського обліку в системі управління організацією.
6. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: призначення та значення.
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності та особливості їх застосування.
8. Переваги застосування МСФЗ в Україні.
9. Національні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі.
10. Особливості бухгалтерського обліку в бюджетних установах.
11. Користувачі облікової інформації та їх інформаційні потреби.

12. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні.
13. Цифровізація та сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Бухгалтерський облік – це:

- а) система контролю за діяльністю підприємства;
- б) процес виявлення, вимірювання, реєстрації та узагальнення інформації про діяльність підприємства;
- в) система оподаткування підприємства;
- г) сукупність фінансових ресурсів підприємства.

2. Основним нормативно-правовим актом, що регулює бухгалтерський облік в Україні, є:

- а) Податковий кодекс України;
- б) Господарський кодекс України;
- в) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- г) Бюджетний кодекс України.

3. Державне регулювання бухгалтерського обліку спрямоване на:

- а) встановлення єдиних правил ведення обліку;
- б) визначення цін на продукцію;
- в) регулювання заробітної плати;
- г) управління підприємствами.

4. Органом, який забезпечує формування державної політики у сфері бухгалтерського обліку, є:

- а) Національний банк України;
- б) Міністерство фінансів України;
- в) Державна податкова служба України;
- г) Державна служба статистики України.

5. НП(С)БО – це:

- а) міжнародні стандарти аудиту;
- б) національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку;
- в) правила податкового обліку;
- г) стандарти фінансового контролю.

6. МСФЗ – це:

- а) міжнародні стандарти фінансової звітності;
- б) методичні стандарти фінансового забезпечення;
- в) міжнародна система фінансового законодавства;
- г) стандарти державного аудиту.

7. Основною метою бухгалтерського обліку є:

- а) нарахування податків;
- б) надання користувачам повної та достовірної інформації про діяльність підприємства;
- в) складання кошторисів;
- г) контроль за діяльністю працівників.

8. Фінансова звітність містить інформацію про:

- а) фінансовий стан та результати діяльності підприємства;
- б) особисті доходи працівників;
- в) виробничі плани;
- г) технологію виробництва.

9. Облікова політика підприємства – це:

- а) система оподаткування підприємства;
- б) сукупність принципів, методів і процедур ведення обліку;
- в) система фінансового контролю;
- г) форма власності підприємства.

10. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку несе:

- а) головний бухгалтер;
- б) касир;
- в) керівник;
- г) аудитор.

11. Первинний документ – це документ, який:

- а) підтверджує здійснення господарської операції;
- б) складається наприкінці року;
- в) містить фінансову звітність;
- г) використовується лише для статистики.

12. Господарська операція – це:

- а) дія або подія, що змінює активи, зобов'язання чи капітал;
- б) перевірка документів;
- в) складання балансу;
- г) проведення аудиту.

13. Документообіг – це:

- а) процес руху документів на підприємстві;
- б) система оподаткування;
- в) перевірка фінансової звітності;
- г) сукупність бухгалтерських рахунків.

14. План рахунків бухгалтерського обліку – це:

- а) перелік податків;
- б) систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку;
- в) перелік фінансових звітів;
- г) план роботи бухгалтера.

15. До користувачів фінансової звітності належать:

- а) лише керівники підприємства;
- б) лише податкові органи;
- в) інвестори, кредитори, власники, державні органи;
- г) лише працівники бухгалтерії.

16. НП(С)БОДС застосовують:

- а) суб'єкти малого бізнесу;
- б) бюджетні установи;

- в) банківські установи;
- г) страхові компанії.

17. Гармонізація бухгалтерського обліку означає:

- а) скорочення кількості рахунків;
- б) узгодження національної системи обліку з міжнародними вимогами;
- в) зміну податкових ставок;
- г) автоматизацію обліку.

18. Стандартизація бухгалтерського обліку передбачає:

- а) встановлення єдиних правил ведення обліку;
- б) розробку бізнес-планів;
- в) проведення аудиту;
- г) організацію виробництва.

19. Головний бухгалтер відповідає за:

- а) організацію та ведення бухгалтерського обліку;
- б) проведення маркетингових досліджень;
- в) розробку продукції;
- г) кадрову політику.

20. Бухгалтерська служба підприємства забезпечує:

- а) ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
- б) управління виробництвом;
- в) реалізацію продукції;
- г) технічне обслуговування обладнання.

21. Одним із принципів бухгалтерського обліку є:

- а) безперервність діяльності;
- б) централізація управління;
- в) комерційна таємниця;
- г) конкуренція.

22. МСФЗ застосовуються з метою:

- а) забезпечення порівнянності фінансової звітності на міжнародному рівні;
- б) визначення податкових ставок;
- в) регулювання трудових відносин;
- г) контролю за цінами.

23. Первинні документи є підставою для:

- а) ведення бухгалтерського обліку;
- б) розробки маркетингової стратегії;
- в) визначення конкурентів;
- г) формування цін.

24. Правове регулювання бухгалтерського обліку здійснюється за допомогою:

- а) законів та нормативних актів;
- б) усних розпоряджень керівника;
- в) рекомендацій працівників;
- г) виробничих планів.

25. Одним із напрямів розвитку бухгалтерського обліку в Україні є:

- а) впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності;
- б) відмова від фінансової звітності;
- в) скорочення облікової інформації;
- г) ліквідація бухгалтерської служби.

26. Професійне судження бухгалтера – це:

- а) особиста думка працівника без обґрунтування;
- б) обґрунтоване рішення бухгалтера при застосуванні норм обліку;
- в) наказ керівника;
- г) висновок аудитора.

27. Бухгалтерський облік є складовою:

- а) системи управління підприємством;
- б) виробничого процесу;
- в) технологічного процесу;
- г) маркетингової діяльності.

28. Однією з вимог до фінансової звітності є:

- а) достовірність;
- б) рекламний характер;
- в) конфіденційність для всіх користувачів;
- г) довільна форма.

29. Національні стандарти бухгалтерського обліку затверджуються:

- а) Міністерством фінансів України;
- б) Національним банком України;
- в) Кабінетом Міністрів України;
- г) Державною податковою службою України.

30. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві повинна забезпечувати:

- а) своєчасне формування достовірної інформації про діяльність підприємства;
- б) виключно розрахунок податків;
- в) лише складання балансу;
- г) лише контроль грошових коштів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 1-12.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 4, 5, 6, 9, 10, 17, 19, 20, 22, 23.

**ТЕМА 3. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ
БУХГАЛТЕРІВ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність і зміст професійної освіти бухгалтерів.

2. Роль Міжнародних стандартів освіти (IES) у формуванні професійної компетентності бухгалтерів.
3. Місце Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC) і Міжнародної ради з освітніх стандартів у сфері бухгалтерського обліку (IAESB) у розробленні та впровадженні стандартів освіти.
4. Загальна характеристика Міжнародних стандартів освіти (IES 1- IES 8).

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Професійна освіта бухгалтерів – процес здобуття знань, умінь, навичок та професійних цінностей, необхідних для здійснення професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування.

Професійна компетентність бухгалтера – здатність застосовувати професійні знання, навички та професійне судження для ефективного виконання посадових обов’язків.

Міжнародні стандарти освіти (International Education Standards, IES) – стандарти, що визначають вимоги до професійної підготовки, розвитку та компетентності професійних бухгалтерів.

Міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC) – міжнародна професійна організація, яка сприяє розвитку бухгалтерської професії та розробляє міжнародні стандарти.

Міжнародна рада з освітніх стандартів у сфері бухгалтерського обліку (IAESB) – організація, що здійснювала розроблення та вдосконалення Міжнародних стандартів освіти для професійних бухгалтерів.

Професійний розвиток – безперервний процес удосконалення професійних знань, навичок і компетентностей фахівця.

Початковий професійний розвиток (IPD) – це комплексний етап навчання та набуття досвіду, який охоплює період від початку навчання до отримання особою статусу кваліфікованого професійного бухгалтера. Метою IPD є забезпечення рівня професійної компетентності, достатнього для виконання обов’язків на відповідній посаді.

Безперервний професійний розвиток (CPD) – процес постійного підтримання та вдосконалення професійної компетентності протягом професійної діяльності.

Технічна компетентність – сукупність професійних знань та вмінь у сфері бухгалтерського обліку, аудиту, фінансів та оподаткування.

Професійні навички – інтелектуальні, міжособистісні, комунікаційні та організаційні здібності, необхідні бухгалтеру.

Професійні цінності, етика та ставлення – принципи поведінки, що забезпечують чесність, об’єктивність і професійну відповідальність бухгалтера.

Практичний досвід – досвід виконання професійних обов’язків, необхідний для набуття компетентності професійного бухгалтера.

Професійне судження – обґрунтоване прийняття рішень на основі знань, досвіду та професійної етики.

Професійний бухгалтер – особа, яка має відповідну освіту, професійну підготовку та компетентність для здійснення діяльності у сфері обліку.

Професійна етика бухгалтера – сукупність моральних принципів і правил професійної поведінки.

Кваліфікація бухгалтера – офіційно визнаний рівень професійної підготовки фахівця.

Сертифікація бухгалтерів – процедура підтвердження професійних знань, навичок та компетентності бухгалтера.

Освітня траєкторія професійного бухгалтера – послідовність етапів навчання та професійного розвитку бухгалтера.

Міжнародна гармонізація бухгалтерської освіти – процес зближення національних систем підготовки бухгалтерів відповідно до міжнародних вимог.

Міжнародні стандарти освіти (International Education Standards, IES) – це глобально визнані вимоги, розроблені Міжнародною федерацією бухгалтерів (IFAC). Вони визначають принципи підготовки, підвищення кваліфікації та оцінювання компетентності професійних бухгалтерів і аудиторів.

Стандарти IES 1–8 створюють єдину базу для безперервного навчання та захисту суспільних інтересів Framework for International Education Standards for Professional Accountants and Aspiring Professional Accountants.

Стандарти початкового професійного розвитку (IES 1 – IES 6)

IES 1. Вимоги до програм вступу: встановлює правила щодо визнання освітніх програм, які готують майбутніх професійних бухгалтерів.

IES 2. Професійні знання: визначає вимоги до змісту освітніх програм щодо технічних знань (фінансовий облік, оподаткування, управлінський облік).

IES 3. Професійні навички: окреслює необхідні інтелектуальні, технічні, комунікативні та організаційні навички фахівця.

IES 4. Професійні цінності, етика та ставлення: встановлює обов'язки освітніх програм у навчанні етиці, об'єктивності та професійному скептицизму.

IES 5. Практичний досвід: визначає обсяг та вимоги до практичної роботи для отримання кваліфікації.

IES 6. Оцінювання професійної компетентності: регулює стандарти проведення іспитів та оцінювання рівня знань майбутніх фахівців.

Стандарти для безперервного розвитку та аудиту (IES 7 – IES 8)

IES 7. Безперервний професійний розвиток (CPD): встановлює вимоги до фахівців щодо постійного підтримання та оновлення своїх знань, умінь і навичок протягом усієї кар'єри.

IES 8. Професійна компетентність партнерів із завдань аудиту: визначає ключові компетентності, якими повинні володіти аудитори, що підписують висновки за фінансовою звітністю компаній Part IES 8: Partners Responsible for Audits of Financial Statements.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що розуміють під професійною освітою бухгалтерів?
2. Яка мета професійної підготовки бухгалтерів?
3. Що таке професійна компетентність бухгалтера?
4. Яке призначення Міжнародних стандартів освіти (IES)?
5. Які організації беруть участь у розробленні міжнародних освітніх стандартів для бухгалтерів?
6. Яка роль IFAC у розвитку бухгалтерської професії?
7. Які завдання виконувала IAESB?
8. Що таке початковий професійний розвиток (IPD)?
9. Що таке безперервний професійний розвиток (CPD)?
10. Яке значення практичного досвіду для професійного бухгалтера?
11. Що включає технічна компетентність бухгалтера?
12. Які професійні навички необхідні сучасному бухгалтеру?
13. Що розуміють під професійними цінностями та етикою бухгалтера?
14. У чому полягає сутність професійного судження?
15. Які вимоги встановлює IES 1?
16. Які вимоги встановлює IES 2?
17. Які вимоги встановлює IES 3?
18. Яке значення мають IES 4–8 для професійної діяльності бухгалтерів?
19. Чому безперервне навчання є необхідним для бухгалтера?
20. Яке практичне значення міжнародних стандартів освіти для підготовки бухгалтерів?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Професійна освіта бухгалтерів: сутність та значення.
2. Роль професійної освіти у формуванні сучасного бухгалтера.
3. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів: загальна характеристика.
4. Історія розвитку Міжнародних стандартів освіти (IES).
5. Міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC) та її роль у розвитку бухгалтерської професії.
6. Роль IAESB у формуванні освітніх стандартів для бухгалтерів.
7. Початковий професійний розвиток бухгалтера (IPD).
8. Безперервний професійний розвиток бухгалтера (CPD).
9. Професійна компетентність сучасного бухгалтера.
10. Технічні компетентності професійного бухгалтера.
11. Професійні навички бухгалтера в умовах цифрової економіки.
12. Професійна етика та цінності бухгалтера.
13. Практичний досвід як складова професійної підготовки бухгалтера.
14. Професійне судження бухгалтера та його значення.
15. Загальна характеристика IES 1–IES 8.
16. Значення IES 1–IES 4 для підготовки бухгалтерів.

17. Значення IES 5–IES 8 для професійного розвитку бухгалтерів.
18. Міжнародний досвід підготовки професійних бухгалтерів.
19. Гармонізація бухгалтерської освіти в умовах глобалізації.
20. Перспективи розвитку професійної бухгалтерської освіти в Україні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Професійна освіта бухгалтерів спрямована на:

- а) отримання виключно теоретичних знань;
- б) формування професійної компетентності;
- в) вивчення лише податкового законодавства;
- г) підготовку до роботи в державних органах.

2. Міжнародні стандарти освіти для бухгалтерів мають скорочену назву:

- а) IFRS;
- б) ISA;
- в) IES;
- г) IPSAS.

3. IES розшифровується як:

- а) міжнародні стандарти аудиту;
- б) міжнародні стандарти освіти;
- в) міжнародні стандарти етики;
- г) міжнародні стандарти звітності.

4. Головною метою IES є:

- а) регулювання податкової системи;
- б) встановлення вимог до професійної підготовки бухгалтерів;
- в) розробка фінансової звітності;
- г) здійснення аудиторських перевірок.

5. Міжнародна федерація бухгалтерів має скорочену назву:

- а) IASB;
- б) IAASB;
- в) IFAC;
- г) IPSASB.

6. IFAC є:

- а) міжнародною професійною організацією бухгалтерів;
- б) державним органом;
- в) аудиторською компанією;
- г) навчальним закладом.

7. IAESB займалася:

- а) розробкою освітніх стандартів для бухгалтерів;
- б) проведенням аудиту;
- в) складанням фінансової звітності;
- г) адмініструванням податків.

8. Професійна компетентність бухгалтера означає:

- а) наявність диплома;
- б) здатність ефективно виконувати професійні обов'язки;

- в) стаж роботи понад 10 років;
- г) володіння іноземною мовою.

9. Початковий професійний розвиток позначається як:

- а) CPD;
- б) IPD;
- в) IFRS;
- г) ISA.

10. Безперервний професійний розвиток позначається як:

- а) CPD;
- б) IPSAS;
- в) IES;
- г) IFAC.

11. Метою CPD є:

- а) отримання першої освіти;
- б) підтримання та розвиток професійної компетентності;
- в) складання фінансової звітності;
- г) проведення інвентаризації.

12. IES 1 визначає вимоги щодо:

- а) вступу до програм професійної бухгалтерської освіти;
- б) аудиторської діяльності;
- в) податкового обліку;
- г) фінансової звітності.

13. IES 2 присвячений:

- а) професійним знанням та технічній компетентності;
- б) аудиторським процедурам;
- в) державному контролю;
- г) етиці аудиторів.

14. IES 3 визначає вимоги до:

- а) професійних навичок;
- б) фінансової звітності;
- в) оподаткування;
- г) внутрішнього контролю.

15. IES 4 стосується:

- а) професійних цінностей, етики та ставлення;
- б) фінансового аналізу;
- в) податкового планування;
- г) бюджетування.

16. IES 5 регулює питання:

- а) практичного досвіду;
- б) складання балансу;
- в) інвентаризації;
- г) податкового контролю.

17. IES 6 присвячений:

- а) оцінюванню професійної компетентності;
- б) організації аудиту;
- в) внутрішньому контролю;
- г) фінансовому менеджменту.

18. IES 7 встановлює вимоги щодо:

- а) безперервного професійного розвитку;
- б) податкової звітності;
- в) бухгалтерських рахунків;
- г) статистичної звітності.

19. IES 8 стосується:

- а) професійної компетентності аудиторів;
- б) бюджетного обліку;
- в) фінансового аналізу;
- г) державного контролю.

20. Професійні навички бухгалтера включають:

- а) лише математичні здібності;
- б) інтелектуальні, комунікаційні та організаційні навички;
- в) лише навички роботи з документами;
- г) лише знання законодавства.

21. Професійна етика бухгалтера базується на принципах:

- а) чесності та об'єктивності;
- б) конкуренції та прибутковості;
- в) підпорядкування керівнику;
- г) комерційної вигоди.

22. Практичний досвід необхідний для:

- а) формування професійної компетентності;
- б) отримання ліцензії підприємства;
- в) реєстрації суб'єкта господарювання;
- г) сплати податків.

23. Технічна компетентність охоплює знання у сфері:

- а) обліку, аудиту, фінансів та оподаткування;
- б) виключно аудиту;
- в) виключно менеджменту;
- г) маркетингу.

24. Професійне судження бухгалтера – це:

- а) випадкове рішення;
- б) обґрунтоване рішення на основі знань і досвіду;
- в) рішення керівника;
- г) висновок податкового інспектора.

25. Безперервний професійний розвиток необхідний через:

- а) постійні зміни у професійному середовищі;
- б) вимоги роботодавця;
- в) бажання працівника;
- г) вимоги статистики.

26. Однією з цілей IES є:

- а) підвищення якості професійної діяльності бухгалтерів;
- б) збільшення податкових надходжень;
- в) скорочення кількості бухгалтерів;
- г) контроль за цінами.

27. Міжнародні стандарти освіти сприяють:

- а) уніфікації підготовки бухгалтерів у різних країнах;
- б) зменшенню кількості освітніх програм;
- в) ліквідації професійних організацій;
- г) відмові від сертифікації.

28. Професійний бухгалтер повинен:

- а) постійно вдосконалювати свої знання;
- б) працювати лише за спеціальністю;
- в) займатися виключно обліком;
- г) виконувати лише технічну роботу.

29. Сертифікація бухгалтерів спрямована на:

- а) підтвердження професійної компетентності;
- б) реєстрацію підприємства;
- в) складання фінансової звітності;
- г) проведення аудиту.

30. Міжнародні стандарти освіти використовуються для:

- а) формування вимог до професійної підготовки бухгалтерів;
- б) регулювання податкової системи;
- в) ведення бухгалтерського обліку;
- г) складання кошторисів.

31. Професійні цінності бухгалтера включають:

- а) об'єктивність та професійну відповідальність;
- б) прибутковість та конкурентоспроможність;
- в) маркетингові здібності;
- г) управлінські функції.

32. Основою міжнародної бухгалтерської освіти є:

- а) компетентнісний підхід;
- б) адміністративний підхід;
- в) виробничий підхід;
- г) галузевий підхід.

33. Професійна компетентність формується через:

- а) освіту, практичний досвід та професійний розвиток;
- б) лише навчання у закладі освіти;
- в) лише практичний досвід;
- г) лише самоосвіту.

34. Одним із результатів застосування IES є:

- а) підвищення довіри до бухгалтерської професії;
- б) скорочення кількості звітів;

- в) зменшення вимог до освіти;
- г) ліквідація професійної етики.

35. Міжнародні стандарти освіти орієнтовані на:

- а) якісну підготовку та розвиток професійних бухгалтерів;
- б) регулювання діяльності підприємств;
- в) ведення статистичного обліку;
- г) проведення ревізій.

36. Безперервне навчання бухгалтера є складовою:

- а) професійного розвитку;
- б) виробничого процесу;
- в) фінансового контролю;
- г) внутрішнього аудиту.

37. Міжнародні стандарти освіти враховують:

- а) знання, навички, етику та практичний досвід;
- б) лише професійні знання;
- в) лише практичний досвід;
- г) лише професійну етику.

38. Одним із принципів професійної діяльності бухгалтера є:

- а) конфіденційність;
- б) конкуренція;
- в) централізація;
- г) плановість.

39. Підвищення кваліфікації бухгалтера сприяє:

- а) покращенню якості професійної діяльності;
- б) скороченню обсягу роботи;
- в) зменшенню відповідальності;
- г) спрощенню звітності.

40. Практичне значення IES полягає у:

- а) забезпеченні якісної підготовки та професійного розвитку бухгалтерів;
- б) регулюванні податкових ставок;
- в) контролі фінансової звітності;
- г) управлінні підприємствами.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 5, 6, 7, 8, 11, 12.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 6, 18, 20, 21, 22, 23.

ТЕМА 4. АУДИТ ЯК ФОРМА ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність аудиту та його місце в системі фінансового контролю.

2. Мета, завдання та функції аудиту.
3. Види аудиту та їх характеристика.
4. Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні.
5. Основні засади аудиту в Україні відповідно до чинного законодавства.
6. Міжнародні стандарти аудиту (МСА): призначення та структура.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Аудит – незалежна професійна перевірка фінансової звітності та іншої фінансової інформації суб'єкта господарювання з метою висловлення аудиторської думки щодо її достовірності.

Аудиторська діяльність – підприємницька діяльність з надання аудиторських послуг відповідно до законодавства та міжнародних стандартів аудиту.

Аудитор – фізична особа, яка має відповідну кваліфікацію та право на провадження аудиторської діяльності.

Суб'єкт аудиторської діяльності – аудиторська фірма або аудитор, який здійснює незалежну професійну діяльність та надає аудиторські послуги.

Фінансова звітність – система показників, що відображає фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Аудиторський ризик – ризик того, що аудитор висловить неналежну аудиторську думку за наявності суттєвих викривлень у фінансовій звітності.

Аудиторські докази – інформація, отримана аудитором під час перевірки, яка використовується для формування аудиторської думки.

Аудиторські процедури – сукупність дій та методів, які застосовує аудитор для отримання достатніх і належних аудиторських доказів.

Аудиторський звіт – офіційний документ, що містить аудиторську думку щодо достовірності фінансової звітності.

Незалежність аудитора – принцип, згідно з яким аудитор повинен бути вільним від будь-якого впливу, що може поставити під сумнів його об'єктивність.

Професійна етика аудитора – система моральних норм і правил поведінки, яких аудитор повинен дотримуватися під час професійної діяльності.

Внутрішній аудит – діяльність із надання незалежних і об'єктивних гарантій та консультацій, спрямованих на вдосконалення роботи підприємства.

Зовнішній аудит – незалежна перевірка фінансової звітності підприємства аудиторами, які не є його працівниками.

Обов'язковий аудит – аудит, проведення якого передбачене законодавством для окремих категорій суб'єктів господарювання.

Ініціативний аудит – аудит, який проводиться за рішенням власників, керівництва або інших зацікавлених осіб.

Міжнародні стандарти аудиту (МСА) – система міжнародно визнаних нормативних документів, що встановлюють вимоги до проведення аудиту та оформлення його результатів.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) – міжнародні стандарти, що регулюють порядок складання та подання фінансової звітності.

Система контролю якості аудиту – сукупність політик і процедур, спрямованих на забезпечення належної якості аудиторських послуг.

Суспільний нагляд за аудиторською діяльністю – система контролю за діяльністю аудиторів та аудиторських фірм з метою захисту суспільних інтересів.

Користувачі фінансової звітності – фізичні та юридичні особи, які використовують фінансову звітність для прийняття економічних рішень.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке аудит і яке його призначення?
2. Яке місце аудит займає в системі фінансового контролю?
3. Яка основна мета аудиту фінансової звітності?
4. Які завдання виконує аудит?
5. Які функції притаманні аудиту?
6. За якими ознаками класифікують аудит?
7. У чому полягають особливості внутрішнього та зовнішнього аудиту?
8. Які нормативно-правові акти регулюють аудиторську діяльність в Україні?
9. Який закон є основним у сфері аудиторської діяльності?
10. Хто має право здійснювати аудиторську діяльність в Україні?
11. Що таке Міжнародні стандарти аудиту?
12. Яка структура Міжнародних стандартів аудиту?
13. Яке значення мають МСА для проведення аудиторських перевірок?
14. Що означає незалежність аудитора?
15. Які права та обов'язки аудитора?
16. Яке значення має аудиторський звіт для користувачів фінансової звітності?
17. У чому полягає роль аудиту в забезпеченні достовірності фінансової звітності?
18. Які перспективи розвитку професії аудитора в сучасних умовах?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Аудит як складова системи фінансового контролю.
2. Становлення та розвиток аудиторської діяльності в Україні.
3. Законодавче регулювання аудиту в Україні.
4. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»: основні положення.

5. Міжнародні стандарти аудиту та їх застосування в Україні.
6. Професійна етика аудитора: основні принципи.
7. Незалежність аудитора як умова якісного аудиту.
8. Внутрішній і зовнішній аудит: спільні та відмінні риси.
9. Роль аудиту у забезпеченні довіри до фінансової звітності.
10. Аудиторський звіт та його значення для користувачів інформації.
11. Органи суспільного нагляду за аудиторською діяльністю в Україні.
12. Професія аудитора: сучасні вимоги та перспективи розвитку.
13. Цифровізація аудиторської діяльності.
14. Використання інформаційних технологій в аудиті.
15. Міжнародний досвід регулювання аудиторської діяльності.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Аудит – це:

- а) система оподаткування;
- б) незалежна перевірка фінансової звітності;
- в) процес управління підприємством;
- г) вид статистичного спостереження.

2. Основною метою аудиту є:

- а) нарахування податків;
- б) ведення бухгалтерського обліку;
- в) висловлення незалежної думки щодо фінансової звітності;
- г) складання кошторису.

3. Аудиторська діяльність в Україні регулюється:

- а) виключно Податковим кодексом України;
- б) Господарським кодексом України;
- в) Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»;
- г) Кодексом законів про працю України.

4. Аудитор повинен бути:

- а) залежним від керівництва підприємства;
- б) матеріально зацікавленим у результатах перевірки;
- в) незалежним та об'єктивним;
- г) працівником підприємства, яке перевіряється.

5. До видів аудиту належить:

- а) внутрішній;
- б) бюджетний;
- в) казначейський;
- г) податковий контроль.

6. Внутрішній аудит здійснюється:

- а) незалежною аудиторською фірмою;
- б) працівниками підприємства;
- в) податковими органами;
- г) органами державного контролю.

7.Зовнішній аудит проводиться:

- а) працівниками підприємства;
- б) внутрішньою ревізійною комісією;
- в) незалежними аудиторами;
- г) бухгалтерією підприємства.

8.Результатом аудиторської перевірки є:

- а) фінансовий план;
- б) податкова декларація;
- в) аудиторський звіт;
- г) баланс підприємства.

9.Аудиторські докази – це:

- а) первинні документи та інша інформація, отримана аудитором;
- б) накази керівника;
- в) дані статистики;
- г) податкові повідомлення.

10. МСА – це:

- а) Міжнародні стандарти аналізу;
- б) Міжнародні стандарти аудиту;
- в) Міжнародні стандарти акредитації;
- г) Міжнародні стандарти адміністрування.

11. Міжнародні стандарти аудиту встановлюють:

- а) правила оподаткування;
- б) порядок ведення бухгалтерського обліку;
- в) вимоги до проведення аудиту;
- г) порядок ліцензування підприємств.

12. Принцип незалежності аудитора означає:

- а) підпорядкування керівництву клієнта;
- б) відсутність впливу на професійне судження аудитора;
- в) право не дотримуватися стандартів;
- г) відсутність відповідальності за результати роботи.

13.Обов'язковий аудит проводиться:

- а) лише за бажанням власників;
- б) виключно за рішенням аудитора;
- в) у випадках, передбачених законодавством;
- г) за рішенням бухгалтера.

14. Ініціативний аудит здійснюється:

- а) за вимогою законодавства;
- б) за рішенням власників або керівництва;
- в) за рішенням податкових органів;
- г) за рішенням банку.

15.Одним із принципів професійної етики аудитора є:

- а) конфіденційність;
- б) підпорядкованість;

- в) централізація;
- г) спеціалізація.

16. Об'єктом аудиту найчастіше є:

- а) фінансова звітність;
- б) технологія виробництва;
- в) організаційна структура;
- г) рекламна діяльність.

17. Користувачами фінансової звітності є:

- а) лише власники підприємства;
- б) лише податкові органи;
- в) зацікавлені фізичні та юридичні особи;
- г) лише аудитори.

18. Професійне судження аудитора базується на:

- а) особистих уподобаннях;
- б) вимогах стандартів та професійному досвіді;
- в) вказівках клієнта;
- г) бажанні керівництва підприємства.

19. Аудиторський ризик – це:

- а) ризик банкрутства підприємства;
- б) ризик помилки бухгалтера;
- в) ризик висловлення неправильної аудиторської думки;
- г) ризик втрати документів.

20. Основне значення аудиту полягає у:

- а) збільшенні податків;
- б) забезпеченні достовірності фінансової інформації;
- в) веденні бухгалтерського обліку;
- г) здійсненні управління підприємством.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 6, 7, 8, 10, 11, 12.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 2, 4, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 23.

**ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ
ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ**

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність податків та їх роль в економіці держави.
2. Система оподаткування України та принципи її побудови.
3. Нормативно-правове регулювання оподаткування в Україні.
4. Види податків і зборів в Україні.
5. Загальна характеристика елементів податку.

6. Права та обов'язки платників податків.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Податок – обов'язковий, безумовний платіж до бюджету, що справляється з платників податків відповідно до законодавства.

Збір – обов'язковий платіж, сплата якого є умовою отримання певних прав, послуг або вигод.

Система оподаткування – сукупність податків, зборів, принципів, форм і методів їх встановлення, справляння та контролю.

Платник податків – фізична або юридична особа, на яку покладено обов'язок сплачувати податки та збори.

Об'єкт оподаткування – майно, дохід, операції або інші обставини, з наявністю яких закон пов'язує виникнення податкового обов'язку.

База оподаткування – вартісна, фізична або інша характеристика об'єкта оподаткування, до якої застосовується податкова ставка.

Ставка податку – розмір податкових нарахувань на одиницю бази оподаткування.

Податкове зобов'язання – сума коштів, яку платник податків повинен сплатити до бюджету.

Податковий кодекс України – основний нормативно-правовий акт, що регулює відносини у сфері оподаткування.

Прямі податки – податки, що сплачуються безпосередньо з доходів або майна платника.

Непрямі податки – податки, що включаються до ціни товарів і послуг та сплачуються споживачами.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке податок та які його основні ознаки?
2. Яку роль виконують податки в економіці держави?
3. Що розуміють під системою оподаткування?
4. Яким нормативним актом регулюється оподаткування в Україні?
5. Хто є платниками податків?
6. Що є об'єктом оподаткування?
7. Чим відрізняється база оподаткування від об'єкта оподаткування?
8. Що таке ставка податку?
9. Які податки належать до прямих?
10. Які податки належать до непрямих?
11. Які елементи податку є обов'язковими відповідно до податкового законодавства?
12. Якими повноваженнями наділений податковий агент?
13. Які права мають платники податків?
14. Які обов'язки покладаються на платників податків?

15. Яке значення має система оподаткування для держави?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Система оподаткування України: сучасний стан та перспективи розвитку.
2. Податковий кодекс України як основа податкової системи.
3. Податки та їх роль у формуванні доходів бюджету.
4. Права та обов'язки платників податків.
5. Прямі та непрямі податки: сутність і значення.
6. Органи державної податкової служби та їх функції.
7. Особливості оподаткування фізичних осіб в Україні.
8. Особливості оподаткування юридичних осіб в Україні.
9. Роль податків у соціально-економічному розвитку держави.
10. Особливості місцевого оподаткування в Україні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Податок – це:

- а) добровільний платіж громадян;
- б) обов'язковий безповоротний платіж до бюджету;
- в) благодійний внесок;
- г) штрафна санкція.

2. Основною функцією податків є:

- а) соціальна;
- б) контрольна;
- в) фіскальна;
- г) статистична.

3. Система оподаткування України ґрунтується на:

- а) Податковому кодексі України;
- б) Господарському кодексі України;
- в) Цивільному кодексі України;
- г) Бюджетному кодексі України.

4. До загальнодержавних податків належить:

- а) туристичний збір;
- б) податок на майно;
- в) податок на прибуток підприємств;
- г) збір за місця для паркування.

5. Податкова система України передбачає:

- а) лише прямі податки;
- б) лише непрямі податки;
- в) прямі та непрямі податки;
- г) виключно місцеві податки.

6. Податок на додану вартість належить до:

- а) прямих податків;
- б) непрямих податків;

- в) місцевих зборів;
- г) ресурсних платежів.

7. Податок на прибуток підприємств є:

- а) непрямим податком;
- б) місцевим збором;
- в) прямим податком;
- г) акцизом.

8. Акцизний податок сплачується при:

- а) реалізації підакцизних товарів;
- б) отриманні заробітної плати;
- в) реєстрації підприємства;
- г) придбанні основних засобів.

9. Платником податків є:

- а) лише фізична особа;
- б) лише юридична особа;
- в) фізична або юридична особа, на яку покладено обов'язок сплачувати податки;
- г) лише державна установа.

10. До принципів податкового законодавства належить:

- а) стабільність;
- б) примусовість;
- в) закритість;
- г) монополізація.

11. Принцип рівності платників податків означає:

- а) однаковий розмір усіх податків;
- б) рівність усіх платників перед законом;
- в) однакові доходи громадян;
- г) однакові ставки всіх податків.

12. До місцевих податків належить:

- а) податок на прибуток;
- б) ПДВ;
- в) податок на майно;
- г) акцизний податок.

13. Нормативно-правовим актом, що регулює оподаткування в Україні, є:

- а) Конституція України;
- б) Податковий кодекс України;
- в) міжнародні договори;
- г) усі перелічені відповіді.

14. Податковий кодекс України набрав чинності:

- а) у 1991 році;
- б) у 2001 році;
- в) у 2011 році;
- г) у 2015 році.

15. Платник податків має право:

- а) не вести облік доходів;
- б) отримувати безоплатні консультації з питань оподаткування;
- в) не подавати декларації;
- г) самостійно встановлювати ставки податків.

16. До обов'язків платника податків належить:

- а) своєчасна сплата податків;
- б) встановлення податкових ставок;
- в) прийняття законів;
- г) проведення перевірок.

17. Податкова декларація – це:

- а) фінансова звітність;
- б) документ для визначення податкових зобов'язань;
- в) наказ керівника;
- г) бухгалтерська довідка.

18. Об'єктом оподаткування є:

- а) те, з чого справляється податок;
- б) платник податку;
- в) податковий орган;
- г) бюджетна установа.

19. Ставка податку – це:

- а) розмір податкового боргу;
- б) величина податкових нарахувань на одиницю бази оподаткування;
- в) розмір штрафу;
- г) сума доходу підприємства.

20. До непрямих податків належить:

- а) податок на доходи фізичних осіб;
- б) податок на прибуток;
- в) ПДВ;
- г) податок на нерухоме майно.

21. Податки використовуються для:

- а) формування доходів бюджету;
- б) ведення бухгалтерського обліку;
- в) складання статистичних звітів;
- г) аудиту підприємств.

22. До місцевих зборів належить:

- а) військовий збір;
- б) туристичний збір;
- в) ПДВ;
- г) акцизний податок.

23. Basis оподаткування є:

- а) вартісна або інша характеристика об'єкта оподаткування;
- б) ставка податку;

- в) сума штрафу;
- г) податкова декларація.

24. Податкове законодавство України базується на принципі:

- а) справедливості;
- б) секретності;
- в) дискримінації;
- г) монополії.

25. Податок на доходи фізичних осіб сплачують:

- а) юридичні особи;
- б) фізичні особи з отриманих доходів;
- в) лише державні підприємства;
- г) органи влади.

26. Єдиний податок застосовується:

- а) суб'єктами спрощеної системи оподаткування;
- б) бюджетними установами;
- в) виключно акціонерними товариствами;
- г) державними органами.

27. До функцій податкових органів належить:

- а) контроль за сплатою податків;
- б) затвердження державного бюджету;
- в) емісія грошей;
- г) проведення аудиту всіх підприємств.

28. Принцип стабільності передбачає:

- а) часту зміну податкових правил;
- б) незмінність податкового законодавства протягом бюджетного року;
- в) скасування податків;
- г) відсутність податкового контролю.

29. Податкова пільга – це:

- а) збільшення ставки податку;
- б) перевага, що надається окремим категоріям платників;
- в) штрафна санкція;
- г) податковий борг.

30. Податкова система держави є складовою:

- а) фінансової системи;
- б) судової системи;
- в) освітньої системи;
- г) виборчої системи.

31. Військовий збір в Україні належить до:

- а) місцевих податків;
- б) загальнодержавних зборів;
- в) туристичних зборів;
- г) екологічних платежів.

32. Одним із принципів оподаткування є:

- а) загальність оподаткування;

- б) вибірковість оподаткування;
- в) конфіденційність оподаткування;
- г) добровільність оподаткування.

33. Платник податків зобов'язаний:

- а) вести облік доходів і витрат у встановленому порядку;
- б) встановлювати податки;
- в) проводити перевірки;
- г) приймати закони.

34. Економічна роль податків полягає у:

- а) формуванні фінансових ресурсів держави;
- б) веденні статистичного обліку;
- в) здійсненні аудиту;
- г) ліцензуванні діяльності.

35. Система оподаткування України включає:

- а) податки, збори та порядок їх адміністрування;
- б) лише податки;
- в) лише збори;
- г) лише штрафні санкції.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 10, 11, 12.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 6, 13, 20, 22, 23.

ТЕМА 6. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Суть та значення контролю в сучасних умовах господарювання.
2. Правове регулювання податкового контролю в Україні.
4. Засади здійснення державного податкового контролю в Україні.
5. Система суб'єктів податкового контролю та їх повноваження.
6. Засоби здійснення податкового контролю та їх загальна характеристика.
7. Відповідальність за порушення податкового законодавства відповідно до Податкового кодексу України.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Контроль – це процес спостереження, перевірки та оцінки діяльності суб'єктів господарювання з метою забезпечення дотримання встановлених норм, правил і досягнення поставлених цілей.

Податковий контроль – система заходів, що здійснюються контролюючими органами для перевірки правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати податків і зборів.

Державний податковий контроль – діяльність уповноважених державних органів щодо забезпечення дотримання податкового законодавства платниками податків.

Контролюючі органи – державні органи, на які законодавством покладено функції контролю за дотриманням податкового законодавства.

Державна податкова служба України (ДПС) – Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику та здійснює податковий контроль.

Податкова перевірка – форма податкового контролю, спрямована на встановлення правильності обчислення та сплати податків.

Камеральна перевірка – перевірка, що проводиться у приміщенні податкового органу на підставі податкової звітності платника.

Документальна перевірка – перевірка, під час якої досліджуються первинні документи, бухгалтерські реєстри та звітність платника податків.

Фактична перевірка – перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження діяльності платника податків.

Податковий моніторинг – система постійного спостереження та аналізу діяльності платників податків для виявлення ризиків порушення податкового законодавства.

Податкове правопорушення – протиправна дія або бездіяльність платника податків, що порушує вимоги податкового законодавства.

Податкова відповідальність – застосування до порушників податкового законодавства фінансових санкцій та інших заходів впливу.

Податковий аудит – комплексна перевірка правильності ведення податкового обліку та виконання податкових зобов'язань.

Податковий ризик – імовірність виникнення втрат або санкцій через недотримання податкового законодавства.

Податкове законодавство – сукупність нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері оподаткування.

Податковий кодекс України – основний нормативно-правовий акт, який визначає систему оподаткування, права та обов'язки платників податків і контролюючих органів.

Платник податків – фізична або юридична особа, яка відповідно до законодавства зобов'язана сплачувати податки і збори.

Податкова дисципліна – своєчасне та повне виконання платниками своїх податкових зобов'язань.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. У чому полягає сутність контролю як функції управління?
2. Яке значення має контроль у сучасних умовах господарювання?

3. Що таке державний податковий контроль?
4. Які основні завдання податкового контролю?
5. Які органи здійснюють податковий контроль в Україні?
6. Які нормативно-правові акти регулюють податковий контроль?
7. Які права мають контролюючі органи?
8. Які права та обов'язки мають платники податків під час перевірок?
9. Що таке камеральна перевірка?
10. Чим документальна перевірка відрізняється від фактичної?
11. Які принципи державного податкового контролю?
12. Що таке податкове правопорушення?
13. Які види відповідальності застосовуються за порушення податкового законодавства?
14. Яка роль Державної податкової служби України в системі податкового контролю?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Сутність і роль державного податкового контролю в Україні.
2. Державна податкова служба України: структура та функції.
3. Податковий контроль як елемент фінансового контролю держави.
4. Правове регулювання податкового контролю в Україні.
5. Види податкових перевірок та особливості їх проведення.
6. Податковий контроль в умовах цифровізації економіки.
7. Податковий аудит як інструмент контролю.
8. Зарубіжний досвід організації податкового контролю.
9. Історія розвитку податкового контролю в Україні.
10. Податковий кодекс України як основа податкового контролю.
11. Права та обов'язки платників податків.
12. Камеральні перевірки: особливості проведення.
13. Документальні перевірки та їх значення.
14. Фактичні перевірки в системі податкового контролю.
15. Відповідальність за податкові правопорушення.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Податковий контроль – це:

- а) система заходів щодо перевірки дотримання податкового законодавства;
- б) процес складання фінансової звітності;
- в) метод управління персоналом;
- г) спосіб ведення бухгалтерського обліку.

2. Головною метою податкового контролю є:

- а) отримання прибутку;
- б) забезпечення дотримання податкового законодавства;
- в) управління підприємством;
- г) складання бюджету.

3. Основним органом податкового контролю в Україні є:

- а) Рахункова палата;
- б) Національний банк України;
- в) Державна податкова служба України;
- г) Міністерство економіки України.

4. Податковий контроль належить до:

- а) виробничого контролю;
- б) державного фінансового контролю;
- в) технологічного контролю;
- г) маркетингового контролю.

5. Основним нормативним актом, що регулює податковий контроль, є:

- а) Господарський кодекс України;
- б) Бюджетний кодекс України;
- в) Податковий кодекс України;
- г) Цивільний кодекс України.

6. Контроль як функція управління передбачає:

- а) планування діяльності;
- б) оцінку результатів та виявлення відхилень;
- в) мотивацію працівників;
- г) організацію виробництва.

7. До форм податкового контролю належить:

- а) податкова перевірка;
- б) інвентаризація майна власника;
- в) сертифікація продукції;
- г) аудит персоналу.

8. Камеральна перевірка проводиться:

- а) за місцем знаходження платника;
- б) у податковому органі;
- в) у банку;
- г) у суді.

9. Документальна перевірка передбачає:

- а) аналіз первинних документів;
- б) перевірку обладнання;
- в) оцінку персоналу;
- г) аудит виробництва.

10. Фактична перевірка проводиться:

- а) за місцем здійснення діяльності платника;
- б) у податковій інспекції;
- в) у суді;
- г) в органах статистики.

11. Об'єктом податкового контролю є:

- а) діяльність платників податків;
- б) лише державні підприємства;

- в) тільки фізичні особи;
- г) банки.

12. Суб'єктами податкового контролю виступають:

- а) контролюючі органи;
- б) постачальники;
- в) покупці;
- г) працівники підприємства.

13. Одним із завдань податкового контролю є:

- а) запобігання податковим правопорушенням;
- б) визначення цін на товари;
- в) планування виробництва;
- г) управління персоналом.

14. Податковий контроль спрямований на:

- а) правильність нарахування податків;
- б) розробку продукції;
- в) проведення маркетингових досліджень;
- г) формування кадрового складу.

15. Податкове правопорушення – це:

- а) порушення вимог податкового законодавства;
- б) помилка в документації;
- в) нестача матеріалів;
- г) порушення трудової дисципліни.

16. Однією з функцій контролю є:

- а) інформаційна;
- б) виробнича;
- в) транспортна;
- г) збутова.

17. Податковий моніторинг передбачає:

- а) систематичне спостереження за діяльністю платників;
- б) проведення аудиту персоналу;
- в) оцінку конкурентів;
- г) аналіз ринку праці.

18. Результати перевірки оформлюються:

- а) актом або довідкою;
- б) балансом;
- в) кошторисом;
- г) накладною.

19. Платник податків має право:

- а) отримувати інформацію від контролюючих органів;
- б) не вести облік доходів;
- в) не сплачувати податки;
- г) приховувати доходи.

20. До обов'язків платника податків належить:

- а) своєчасна сплата податків;

- б) проведення перевірок;
- в) встановлення ставок податків;
- г) прийняття законів.

21. Принцип законності означає:

- а) здійснення контролю відповідно до законодавства;
- б) проведення перевірок без підстав;
- в) довільне трактування норм;
- г) самостійне встановлення санкцій.

22. Податковий аудит є:

- а) різновидом податкового контролю;
- б) видом маркетингових досліджень;
- в) способом реклами;
- г) методом управління персоналом.

23. Контрольна функція податків полягає у:

- а) контролі фінансово-господарської діяльності;
- б) формуванні прибутку;
- в) організації виробництва;
- г) стимулюванні експорту.

24. Правове регулювання податкового контролю забезпечує:

- а) єдині правила здійснення контролю;
- б) підвищення цін;
- в) збільшення виробництва;
- г) розвиток реклами.

25. Податкова перевірка може бути:

- а) камеральною, документальною, фактичною;
- б) виробничою, технічною, технологічною;
- в) фінансовою, виробничою, маркетинговою;
- г) оперативною, виробничою, комерційною.

26. Основним джерелом інформації для камеральної перевірки є:

- а) податкова звітність;
- б) касова книга;
- в) штатний розпис;
- г) трудові договори.

27. Контроль у системі управління дозволяє:

- а) оцінити результати діяльності;
- б) замінити планування;
- в) уникнути обліку;
- г) скасувати звітність.

28. Однією з функцій податкового контролю є:

- а) профілактична;
- б) виробнича;
- в) транспортна;
- г) технологічна.

29. Податковий контроль сприяє:

- а) наповненню бюджету держави;
- б) скороченню виробництва;
- в) ліквідації підприємств;
- г) зменшенню обліку.

30. За результатами податкового контролю можуть застосовуватись:

- а) фінансові санкції;
- б) премії працівникам;
- в) дивіденди;
- г) інвестиції.

31. Податковий ризик – це:

- а) імовірність порушення податкового законодавства;
- б) зростання виробництва;
- в) збільшення кількості працівників;
- г) розширення асортименту продукції.

32. Податкова дисципліна означає:

- а) своєчасне виконання податкових обов'язків;
- б) ведення кадрового обліку;
- в) управління виробництвом;
- г) складання бізнес-планів.

33. Контроль є завершальною стадією:

- а) управлінського процесу;
- б) виробничого циклу;
- в) маркетингової діяльності;
- г) інноваційного процесу.

34. До принципів податкового контролю належить:

- а) об'єктивність;
- б) комерційність;
- в) прибутковість;
- г) конкурентність.

35. Податковий контроль забезпечує:

- а) виявлення порушень податкового законодавства;
- б) збільшення кількості працівників;
- в) формування цін;
- г) управління запасами.

36. Основою здійснення податкового контролю є:

- а) податкове законодавство;
- б) внутрішні положення підприємства;
- в) трудові договори;
- г) виробничі інструкції.

37. Податковий контроль у сучасних умовах сприяє:

- а) фінансовій безпеці держави;
- б) зменшенню бюджетних надходжень;

- в) скороченню обліку;
- г) ліквідації податків.

38. Одним із результатів ефективного податкового контролю є:

- а) підвищення рівня добровільної сплати податків;
- б) зменшення звітності;
- в) ліквідація підприємств;
- г) скасування податкового законодавства.

39. Внутрішній контроль на підприємстві спрямований на:

- а) забезпечення законності та ефективності діяльності;
- б) встановлення податків;
- в) проведення державних перевірок;
- г) прийняття законів.

40. Ефективний податковий контроль є важливим чинником:

- а) стабільності фінансової системи держави;
- б) скорочення доходів бюджету;
- в) зменшення кількості платників;
- г) скасування податків.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 10, 11, 12.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 22, 23, 24.

ТЕМА 7. ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРІВ І АУДИТОРІВ

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Професійна етика бухгалтера.
2. Кодекс етики професійних бухгалтерів та його побудова.
3. Фундаментальні принципи професійної етики, що застосовуються до всіх професійних бухгалтерів.
4. Фундаментальні принципи професійної етики, що застосовуються до професійних бухгалтерів-практиків.
5. Фундаментальні засади етики аудитора.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Професійна етика бухгалтера – система моральних принципів, норм і правил поведінки, яких повинен дотримуватися бухгалтер під час виконання професійних обов’язків.

Професійна етика аудитора – сукупність етичних вимог і принципів, що регулюють професійну діяльність аудитора та забезпечують довіру до результатів аудиту.

Бухгалтер – фахівець, який здійснює ведення бухгалтерського обліку, контроль господарських операцій та формування фінансової звітності.

Аудитор – незалежний фахівець, який перевіряє фінансову звітність та висловлює професійну думку щодо її достовірності.

Чесність – принцип професійної етики, який вимагає правдивості, порядності та добросовісності у професійній діяльності.

Об'єктивність – неупереджене ставлення до фактів та прийняття рішень без впливу особистих інтересів або стороннього тиску.

Конфіденційність – обов'язок не розголошувати інформацію, отриману під час виконання професійних обов'язків.

Професійна компетентність – наявність необхідних знань, навичок і досвіду для якісного виконання професійних завдань.

Професійна поведінка – дотримання законодавства, професійних стандартів та норм етичної поведінки.

Незалежність аудитора – здатність формувати професійні судження без впливу клієнта чи інших зацікавлених осіб.

Професійний скептицизм – критична оцінка аудитором отриманої інформації та аудиторських доказів.

Конфлікт інтересів – ситуація, коли особисті інтереси можуть вплинути на професійне судження фахівця.

Аудиторський ризик – ризик висловлення аудитором неправильної думки щодо фінансової звітності.

Кодекс етики професійних бухгалтерів – документ, який встановлює фундаментальні принципи етичної поведінки бухгалтерів та аудиторів.

Фундаментальні принципи етики – чесність, об'єктивність, професійна компетентність і належна ретельність, конфіденційність та професійна поведінка.

Мета професії незалежного аудитора – підвищення довіри користувачів до фінансової звітності шляхом надання незалежної професійної думки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Що таке професійна етика бухгалтера?
2. Яке значення має професійна етика для бухгалтерської професії?
3. Хто є користувачами бухгалтерської інформації?
4. Які основні принципи професійної етики бухгалтера?
5. У чому полягає принцип чесності?
6. Що означає принцип об'єктивності?
7. Яка роль конфіденційності у професійній діяльності бухгалтера?
8. Що таке професійна компетентність?
9. Які вимоги висуваються до професійної поведінки бухгалтера?
10. У чому полягає професійна діяльність аудитора?
11. Якою є мета професії незалежного аудитора?

12. Що таке незалежність аудитора?
13. Чому незалежність є важливою для аудиторської діяльності?
14. Що таке професійний скептицизм аудитора?
15. Які фундаментальні принципи етики аудитора?
16. Що таке конфлікт інтересів?
17. Які загрози можуть впливати на незалежність аудитора?
18. Яке значення має Кодекс етики професійних бухгалтерів для професійної діяльності бухгалтерів та аудиторів?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Професійна етика бухгалтера в сучасних умовах.
2. Основні принципи професійної етики бухгалтерів і аудиторів.
3. Кодекс етики професійних бухгалтерів: структура та значення.
4. Незалежність аудитора як основа довіри до аудиту.
5. Роль професійної етики у формуванні іміджу бухгалтера.
6. Мета та суспільне значення аудиторської діяльності.
7. Професійний скептицизм аудитора та його практичне застосування.
8. Етичні проблеми у професійній діяльності бухгалтера.
9. Конфлікт інтересів та шляхи його уникнення.
10. Чесність як основний принцип професійної етики бухгалтера.
11. Об'єктивність у професійній діяльності аудитора.
12. Конфіденційність бухгалтерської інформації.
13. Незалежність аудитора та фактори її забезпечення.
14. Міжнародні етичні стандарти для бухгалтерів і аудиторів.
15. Значення етичної поведінки для розвитку професії бухгалтера та аудитора.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Професійна етика бухгалтера – це:

- а) система моральних принципів і норм професійної поведінки;
- б) порядок ведення облікових регістрів;
- в) методика складання звітності;
- г) спосіб розрахунку податків.

2. Основною метою професійної етики є:

- а) збільшення прибутку підприємства;
- б) забезпечення довіри до професії;
- в) скорочення витрат;
- г) підвищення продуктивності праці.

3. Визначте, який принцип вимагає чесності та правдивості бухгалтера:

- а) конфіденційність;
- б) професійна поведінка;
- в) чесність;
- г) незалежність.

4. Об'єктивність бухгалтера означає:

- а) уникнення упередженості та конфлікту інтересів;

- б) збереження комерційної таємниці;
- в) виконання наказів керівництва;
- г) підготовку фінансової звітності.

5. Конфіденційність передбачає:

- а) передачу інформації конкурентам;
- б) нерозголошення службової інформації;
- в) приховування помилок;
- г) відмову від аудиту.

6. Професійна компетентність означає:

- а) знання та навички, необхідні для виконання роботи;
- б) наявність диплома;
- в) стаж роботи понад 10 років;
- г) членство у професійній організації.

7. Визначте, хто є користувачами бухгалтерської інформації:

- а) лише керівники;
- б) лише податкові органи;
- в) внутрішні та зовнішні користувачі;
- г) лише аудитори.

8. Незалежність аудитора означає:

- а) відсутність підпорядкування клієнту;
- б) виконання вимог керівника підприємства;
- в) роботу без договору;
- г) право не складати звіт.

9. Основною метою незалежного аудитора є:

- а) збільшення прибутку підприємства;
- б) надання незалежної думки щодо фінансової звітності;
- в) ведення бухгалтерського обліку;
- г) контроль податкових надходжень.

10. Аудиторський висновок повинен бути:

- а) упередженим;
- б) суб'єктивним;
- в) незалежним і обґрунтованим;
- г) усним.

11. Визначте, що належить до фундаментальних принципів етики аудитора:

- а) чесність;
- б) швидкість роботи;
- в) економність;
- г) підпорядкування клієнту.

12. Професійна поведінка аудитора передбачає:

- а) дотримання законодавства та стандартів;
- б) розголошення інформації;
- в) приховування помилок;
- г) уникнення звітності.

13. Загроза власного інтересу виникає, коли:

- а) аудитор має фінансову зацікавленість у клієнті;
- б) аудитор виконує перевірку;
- в) складається договір;
- г) проводиться інвентаризація.

14. Визначте, який документ регламентує етичні вимоги до аудиторів:

- а) Кодекс етики професійних бухгалтерів;
- б) Податковий кодекс;
- в) Господарський кодекс;
- г) Закон про оплату праці.

15. Професійний скептицизм аудитора означає:

- а) критичну оцінку отриманих доказів;
- б) недовіру до всіх працівників;
- в) відмову від перевірки;
- г) формальне виконання процедур.

16. Однією з функцій аудитора є:

- а) перевірка достовірності фінансової звітності;
- б) нарахування зарплати;
- в) управління підприємством;
- г) встановлення податків.

17. Професія бухгалтера вимагає:

- а) високого рівня відповідальності;
- б) лише математичних здібностей;
- в) фізичної підготовки;
- г) знання іноземних мов.

18. Чесність бухгалтера сприяє:

- а) довірі користувачів до інформації;
- б) збільшенню податків;
- в) скороченню облікових записів;
- г) зменшенню звітності.

19. Професійна етика допомагає:

- а) приймати правильні професійні рішення;
- б) уникати ведення обліку;
- в) зменшувати контроль;
- г) скасовувати аудит.

20. Незалежність аудитора може бути порушена:

- а) через фінансову залежність від клієнта;
- б) через підвищення кваліфікації;
- в) через участь у семінарі;
- г) через вивчення законодавства.

21. До професійних якостей аудитора належить:

- а) неупередженість;
- б) безвідповідальність;
- в) приховування інформації;

г) залежність від клієнта.

22. Професійна компетентність підтримується шляхом:

- а) постійного навчання;
- б) відмови від підвищення кваліфікації;
- в) скорочення знань;
- г) зміни професії.

23. Об'єктивність аудитора означає:

- а) формування висновків на основі фактів;
- б) підтримку позиції клієнта;
- в) ігнорування доказів;
- г) приховування ризиків.

24. До фундаментальних принципів етики належить:

- а) професійна компетентність і належна ретельність;
- б) комерційна вигода;
- в) економія часу;
- г) підпорядкованість клієнту.

25. Етична поведінка бухгалтера сприяє:

- а) підвищенню авторитету професії;
- б) зростанню інфляції;
- в) скороченню активів;
- г) зменшенню власного капіталу.

26. Професійна діяльність аудитора базується на:

- а) міжнародних стандартах аудиту;
- б) правилах внутрішнього розпорядку клієнта;
- в) усних домовленостях;
- г) особистих уподобаннях.

27. Конфлікт інтересів може загрожувати:

- а) об'єктивності бухгалтера;
- б) структурі балансу;
- в) формі звітності;
- г) касовій дисципліні.

28. Кодекс професійної етики спрямований на:

- а) регулювання професійної поведінки;
- б) визначення ставок податків;
- в) розрахунок заробітної плати;
- г) ведення касових операцій.

29. Головним результатом дотримання етичних принципів є:

- а) суспільна довіра до професії;
- б) скорочення документів;
- в) зменшення податків;
- г) збільшення кредиторської заборгованості.

30. Фундаментальні засади етики аудитора спрямовані на:

- а) забезпечення якості та довіри до аудиторської діяльності;
- б) збільшення доходів клієнта;

- в) скорочення перевірок;
- г) зменшення кількості аудиторів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 5, 6, 11.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 4, 5, 6, 9, 10, 15, 17, 20, 22, 23.

ТЕМА 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Кваліфікаційні вимоги до фахівців з обліку та оподаткування.
2. Завдання та обов'язки бухгалтера та аудитора.
3. Компетентності, вміння та навички фахівців з обліку та оподаткування.
4. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерії.
5. Права та обов'язки фахівців з обліку та оподаткування.
6. Види відповідальності облікових працівників.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ДО ТЕМИ

Фахівець з обліку та оподаткування – спеціаліст, який здійснює ведення бухгалтерського обліку, формування звітності, аналіз фінансової інформації та розрахунок податкових зобов'язань підприємства.

Бухгалтер – працівник, який забезпечує документування, облік та контроль господарських операцій, складання фінансової, податкової та статистичної звітності.

Аудитор – незалежний фахівець, який перевіряє фінансову звітність і надає професійну думку щодо її достовірності та відповідності законодавству.

Професійна діяльність – сукупність трудових функцій, обов'язків та повноважень, які виконує фахівець відповідно до своєї кваліфікації.

Кваліфікація – рівень знань, умінь, навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання певної роботи.

Кваліфікаційні вимоги – встановлені вимоги до освіти, досвіду роботи, професійних знань і навичок працівника.

Компетентність – здатність особи успішно застосовувати знання, уміння, навички та особисті якості для виконання професійних завдань.

Професійна компетентність – сукупність професійних знань, практичних навичок і досвіду, необхідних для якісного виконання посадових обов'язків.

Знання – система теоретичних відомостей, засвоєних у процесі навчання та професійної діяльності.

Уміння – здатність застосовувати набуті знання для виконання конкретних професійних завдань.

Навички – дії, доведені до автоматизму в результаті багаторазового виконання.

Посадові обов’язки – перелік робіт і функцій, які працівник повинен виконувати відповідно до своєї посади.

Посадова інструкція – документ, що визначає права, обов’язки та відповідальність працівника.

Головний бухгалтер – посадова особа, яка організовує систему бухгалтерського обліку на підприємстві та контролює її функціонування.

Бухгалтерська служба – структурний підрозділ підприємства, що забезпечує ведення бухгалтерського обліку та складання звітності.

Підбір кадрів – процес пошуку, оцінювання та відбору кандидатів на вакантні посади.

Професійний розвиток – процес безперервного підвищення кваліфікації та вдосконалення професійних компетентностей.

Цифрові компетентності – здатність використовувати сучасні інформаційні технології та програмне забезпечення у професійній діяльності.

Професійна етика – система моральних принципів і норм поведінки, яких повинен дотримуватися фахівець.

Права працівника – гарантовані законодавством та внутрішніми документами можливості здійснювати професійну діяльність.

Відповідальність працівника – обов’язок відповідати за результати своєї діяльності та наслідки прийнятих рішень.

Дисциплінарна відповідальність – відповідальність за порушення трудової дисципліни.

Матеріальна відповідальність – відповідальність за заподіяну підприємству майнову шкоду.

Адміністративна відповідальність – відповідальність за правопорушення, передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Кримінальна відповідальність – відповідальність за вчинення злочинів, визначених Кримінальним кодексом України.

Податкова звітність – система документів, що містить інформацію про податкові зобов’язання платника податків.

Фінансова звітність – система взаємопов’язаних показників, що характеризують фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Хто є фахівцем з обліку та оподаткування?
2. Які кваліфікаційні вимоги висуваються до бухгалтера?
3. Які функції виконує бухгалтер на підприємстві?

4. У чому полягає професійна діяльність аудитора?
5. Які основні завдання бухгалтера?
6. Які обов'язки головного бухгалтера?
7. Що таке професійна компетентність?
8. Чим відрізняються знання, уміння та навички?
9. Які компетентності необхідні сучасному бухгалтеру?
10. Які цифрові компетентності повинен мати фахівець з обліку та оподаткування?
11. Яку роль відіграє професійна етика у роботі бухгалтера?
12. Що таке бухгалтерська служба підприємства?
13. Які сучасні вимоги висуваються до працівників бухгалтерії?
14. Як здійснюється підбір кадрів бухгалтерської служби?
15. Які права мають фахівці з обліку та оподаткування?
16. Які основні обов'язки працівників бухгалтерії?
17. Що таке посадова інструкція?
18. Які види відповідальності несуть облікові працівники?
19. У яких випадках настає дисциплінарна відповідальність?
20. У чому полягає матеріальна відповідальність бухгалтера?
21. За які порушення може наставати адміністративна відповідальність?
22. У яких випадках можлива кримінальна відповідальність облікових працівників?
23. Яке значення має професійний розвиток для бухгалтера?
24. Чому необхідне постійне підвищення кваліфікації?
25. Які перспективи професійного розвитку фахівців з обліку та оподаткування?

ТЕМИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ

1. Організація професійної діяльності фахівців з обліку та оподаткування.
2. Кваліфікаційні вимоги до сучасного бухгалтера.
3. Професійні компетентності бухгалтера та аудитора.
4. Завдання та функції бухгалтера на підприємстві.
5. Професійна діяльність аудитора в сучасних умовах.
6. Сучасні вимоги роботодавців до працівників бухгалтерії.
7. Цифровізація професії бухгалтера та аудитора.
8. Організація роботи бухгалтерської служби підприємства.
9. Права та обов'язки фахівців з обліку та оподаткування.
10. Види відповідальності облікових працівників.
11. Професія бухгалтера: сучасний стан та перспективи розвитку.
12. Особливості роботи головного бухгалтера.
13. Професійні якості успішного бухгалтера.
14. Роль аудитора в системі фінансового контролю.
15. Значення професійної компетентності у діяльності бухгалтера.
16. Професійна етика фахівців з обліку та оподаткування.
17. Безперервний професійний розвиток бухгалтерів.

18. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність бухгалтерів.
19. Роль бухгалтерської служби в управлінні підприємством.
20. Використання інформаційних технологій у бухгалтерському обліку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Фахівець з обліку та оподаткування – це:

- а) працівник, який здійснює облік, контроль та аналіз господарської діяльності;
- б) лише касир підприємства;
- в) працівник відділу кадрів;
- г) менеджер із продажу.

2. Основною метою професійної діяльності бухгалтера є:

- а) забезпечення користувачів достовірною інформацією;
- б) збільшення цін на продукцію;
- в) проведення маркетингових досліджень;
- г) організація виробництва.

3. До кваліфікаційних вимог бухгалтера належить:

- а) відповідна освіта та професійні знання;
- б) лише стаж роботи;
- в) лише знання іноземної мови;
- г) лише вік працівника.

4. Бухгалтерська служба підприємства відповідає за:

- а) ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
- б) виробництво продукції;
- в) збут товарів;
- г) охорону підприємства.

5. Головний бухгалтер організовує:

- а) систему бухгалтерського обліку на підприємстві;
- б) виробничий процес;
- в) роботу складу;
- г) рекламну діяльність.

6. До основних завдань бухгалтера належить:

- а) документування господарських операцій;
- б) ремонт обладнання;
- в) організація перевезень;
- г) розробка продукції.

7. Аудиторська діяльність спрямована на:

- а) перевірку фінансової звітності;
- б) реалізацію товарів;
- в) управління персоналом;
- г) складання виробничих планів.

8. Компетентність – це:

- а) здатність застосовувати знання та навички у професійній діяльності;
- б) лише наявність диплома;

- в) досвід роботи;
- г) посадові обов'язки.

9. Уміння – це:

- а) здатність застосовувати знання на практиці;
- б) перелік посадових обов'язків;
- в) службові права;
- г) трудовий стаж.

10. Навички формуються в результаті:

- а) багаторазового виконання певних дій;
- б) отримання диплома;
- в) складання звітності;
- г) прийняття на роботу.

11. Однією з професійних компетентностей бухгалтера є:

- а) аналітичне мислення;
- б) художні здібності;
- в) спортивна підготовка;
- г) музична освіта.

12. Сучасний бухгалтер повинен володіти:

- а) інформаційними технологіями;
- б) будівельними навичками;
- в) агротехнічними знаннями;
- г) медичними знаннями.

13. Підбір кадрів бухгалтерії передбачає:

- а) пошук та оцінювання кандидатів;
- б) нарахування зарплати;
- в) аудит підприємства;
- г) складання балансу.

14. Основним документом, що визначає обов'язки працівника, є:

- а) посадова інструкція;
- б) баланс;
- в) накладна;
- г) касова книга.

15. Права бухгалтера визначаються:

- а) законодавством і посадовою інструкцією;
- б) виключно керівником;
- в) клієнтами підприємства;
- г) банком.

16. До обов'язків бухгалтера належить:

- а) забезпечення достовірності облікових даних;
- б) укладання колективного договору;
- в) ремонт обладнання;
- г) управління виробництвом.

17. Професійний розвиток означає:

- а) постійне підвищення кваліфікації;

- б) зміну місця проживання;
- в) зміну професії;
- г) отримання премії.

18. Одним із принципів професійної діяльності бухгалтера є:

- а) відповідальність;
- б) байдужість;
- в) упередженість;
- г) безконтрольність.

19. Основним результатом роботи бухгалтера є:

- а) фінансова звітність;
- б) рекламний буклет;
- в) виробничий план;
- г) бізнес-проект.

20. Професійна етика бухгалтера передбачає:

- а) чесність та об'єктивність;
- б) приховування інформації;
- в) недостовірне відображення операцій;
- г) порушення законодавства.

21. За порушення трудової дисципліни настає:

- а) дисциплінарна відповідальність;
- б) фінансова звітність;
- в) інвентаризація;
- г) аудит.

22. Матеріальна відповідальність виникає у разі:

- а) заподіяння майнової шкоди підприємству;
- б) складання звітності;
- в) проходження атестації;
- г) підвищення кваліфікації.

23. Адміністративна відповідальність може наставати за:

- а) порушення порядку ведення обліку та звітності;
- б) проходження аудиту;
- в) навчання працівників;
- г) складання кошторису.

24. Кримінальна відповідальність бухгалтера можлива за:

- а) умисне вчинення злочину;
- б) проходження курсів;
- в) підвищення кваліфікації;
- г) складання балансу.

25. До професійних якостей бухгалтера належить:

- а) уважність;
- б) неорганізованість;
- в) безвідповідальність;
- г) недбалість.

26. Аудитор повинен бути:

- а) незалежним та об'єктивним;
- б) залежним від клієнта;
- в) підлеглим підприємству;
- г) членом адміністрації клієнта.

27. Безперервне професійне навчання необхідне для:

- а) підтримання професійної компетентності;
- б) зменшення обов'язків;
- в) уникнення роботи;
- г) скорочення робочого часу.

28. До сучасних вимог роботодавців належить:

- а) знання бухгалтерських програм;
- б) знання будівництва;
- в) знання агротехнологій;
- г) знання медицини.

29. Одним із завдань аудитора є:

- а) оцінка достовірності фінансової звітності;
- б) управління підприємством;
- в) продаж продукції;
- г) складання штатного розпису.

30. Професійна компетентність включає:

- а) знання, уміння та навички;
- б) лише освіту;
- в) лише досвід роботи;
- г) лише стаж.

31. Бухгалтерська інформація повинна бути:

- а) достовірною та своєчасною;
- б) прихованою;
- в) неточною;
- г) неповною.

32. Цифровізація професії бухгалтера передбачає:

- а) використання сучасних інформаційних технологій;
- б) відмову від обліку;
- в) скорочення звітності;
- г) ліквідацію бухгалтерії.

33. Одним із прав бухгалтера є:

- а) отримання необхідної інформації для ведення обліку;
- б) приховування документів;
- в) відмова від обліку;
- г) невиконання посадових обов'язків.

34. Обліковий працівник зобов'язаний:

- а) дотримуватися вимог законодавства;
- б) ігнорувати нормативні акти;

- в) порушувати трудову дисципліну;
- г) приховувати помилки.

35. Однією з функцій бухгалтерського обліку є:

- а) контрольна;
- б) рекламна;
- в) виробнича;
- г) технологічна.

36. Головний бухгалтер несе відповідальність за:

- а) організацію бухгалтерського обліку на підприємстві;
- б) виробництво продукції;
- в) збут товарів;
- г) охорону праці.

37. До особистісних якостей бухгалтера належить:

- а) відповідальність;
- б) неуважність;
- в) недисциплінованість;
- г) байдужість.

38. Однією з причин підвищення вимог до бухгалтерів є:

- а) розвиток цифрових технологій;
- б) скорочення обліку;
- в) відмова від звітності;
- г) зменшення законодавчих вимог.

39. Аудиторський висновок складається за результатами:

- а) аудиторської перевірки;
- б) інвентаризації;
- в) маркетингового дослідження;
- г) виробничого процесу.

40. Ефективна організація професійної діяльності фахівців з обліку та оподаткування сприяє:

- а) підвищенню якості управлінських рішень;
- б) зменшенню потреби в інформації;
- в) ліквідації бухгалтерського обліку;
- г) скороченню контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ: 5, 6, 11, 12.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА: 5, 6, 10, 15, 17, 20, 22, 23.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Історичні передумови виникнення бухгалтерського обліку.
2. Основні етапи розвитку бухгалтерського обліку у світі.
3. Розвиток бухгалтерського обліку на території України.
4. Роль Луки Пачолі у становленні бухгалтерського обліку.
5. Сучасний етап розвитку бухгалтерського обліку.
6. Становлення національної системи бухгалтерського обліку в Україні.
7. Гармонізація бухгалтерського обліку: сутність та необхідність.
8. Стандартизація бухгалтерського обліку: поняття та значення.
9. Взаємозв'язок гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку.
10. Основні напрями реформування бухгалтерського обліку в Україні.
11. Система державного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
12. Правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
13. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: значення та основні положення.
14. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: сутність та призначення.
15. Структура та зміст НП(С)БО.
16. Роль НП(С)БО у формуванні фінансової звітності підприємства.
17. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ): сутність та призначення.
18. Причини впровадження МСФЗ в Україні.
19. Порівняльна характеристика НП(С)БО та МСФЗ.
20. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі: призначення та особливості.
21. Основні принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві.
22. Облікова політика підприємства: сутність та значення.
23. Організація роботи бухгалтерської служби підприємства.
24. Форми організації бухгалтерського обліку.
25. Документальне забезпечення бухгалтерського обліку.
26. Сутність професійної освіти бухгалтерів.
27. Система підготовки фахівців з обліку та оподаткування.
28. Професійні компетентності сучасного бухгалтера.
29. Роль Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів (IES) у підготовці фахівців.
30. Міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC): роль та завдання.
31. Міжнародна рада з освітніх стандартів бухгалтерів (IAESB).
32. Загальна характеристика Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів IES 1–IES 8.
33. Значення безперервного професійного розвитку бухгалтера.
34. Історія виникнення та розвитку аудиту.
35. Сутність аудиту та його роль у системі фінансового контролю.
36. Мета та завдання аудиту.
37. Функції аудиту.

38. Види аудиту та їх характеристика.
39. Внутрішній та зовнішній аудит: сутність і відмінності.
40. Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності в Україні.
41. Основні положення Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».
42. Міжнародні стандарти аудиту (МСА): призначення та структура.
43. Сутність податків та їх економічна роль.
44. Історичні аспекти становлення податкових відносин в Україні.
45. Система оподаткування України та принципи її побудови.
46. Податкове законодавство України: загальна характеристика.
47. Податковий кодекс України як основний нормативний документ у сфері оподаткування.
48. Види податків і зборів в Україні.
49. Загальнодержавні та місцеві податки і збори.
50. Елементи податку та їх характеристика.
51. Права та обов'язки платників податків.
52. Податковий контроль: сутність і значення.
53. Правове регулювання податкового контролю в Україні.
54. Органи, що здійснюють податковий контроль.
55. Повноваження контролюючих органів у сфері оподаткування.
56. Методи та засоби здійснення податкового контролю.
57. Податкові перевірки: види та порядок проведення.
58. Відповідальність за порушення податкового законодавства.
59. Професійна етика бухгалтера: сутність та значення.
60. Кодекс етики професійних бухгалтерів: структура та призначення.
61. Фундаментальні принципи професійної етики бухгалтера.
62. Принцип чесності та об'єктивності професійного бухгалтера.
63. Принцип професійної компетентності та належної ретельності.
64. Принцип конфіденційності в діяльності бухгалтера.
65. Принцип професійної поведінки.
66. Етичні вимоги до професійних бухгалтерів-практиків.
67. Етичні засади діяльності аудитора.
68. Професія бухгалтера в сучасних умовах.
69. Основні завдання та функції бухгалтера.
70. Професійні обов'язки бухгалтера на підприємстві.
71. Завдання та обов'язки аудитора.
72. Кваліфікаційні вимоги до фахівців з обліку та оподаткування.
73. Професійні знання бухгалтера.
74. Професійні навички та вміння фахівців з обліку і оподаткування.
75. Цифрові компетентності сучасного бухгалтера.
76. Сучасні вимоги до працівників бухгалтерської служби.
77. Особливості підбору кадрів бухгалтерії.
78. Права фахівців з обліку та оподаткування.
79. Обов'язки фахівців з обліку та оподаткування.

80. Види відповідальності бухгалтерських працівників.
81. Адміністративна відповідальність облікових працівників.
82. Матеріальна відповідальність бухгалтера.
83. Дисциплінарна відповідальність працівників бухгалтерії.
84. Роль бухгалтера в управлінні підприємством.
85. Взаємодія бухгалтера з керівництвом підприємства та іншими службами.
86. Значення бухгалтерської професії в сучасній економіці.
87. Перспективи розвитку професії бухгалтера.
88. Місце фахівця з обліку і оподаткування у професійному середовищі.
89. Професійний розвиток та кар'єрне зростання бухгалтера.
90. Основні компетентності майбутнього фахівця з обліку та оподаткування.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru#Text>
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv#Text>
4. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: затверджені наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013 № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text>
5. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності), видання 2024 року. Міністерство фінансів України. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/international_code_of_professional_ethics_accountants_including_international_independence_standards-780
6. Міжнародні стандарти контролю якості (управління якістю), аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Міністерство фінансів України. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779
7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Нормативно-правове-забезпечення бухгалтерського обліку в підприємницькій сфері. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

8. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС): Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в державному секторі. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>
10. Податковий кодекс України: Верховна рада України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
11. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII – ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV–ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика : монографія / авт. колектив: С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова, Т. А. Латковська та ін. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 800 с.
2. Артюх О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 412 с.
3. Бортняк В. А. Адміністративно-правові основи фінансового контролю в Україні: теорія та практика. Монографія. Київ: Саміт-Книга, 2023. 296 с.
4. Виноградова М.О. Облік та аудит : навчальний посібник. Центр учбової літератури, 2022. 500 с.
5. Дерев'янюк С.І. Аудит : навчальний підручник. Центр учбової літератури, 2021. 380 с.

6. Гудзь Д.О. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2020. 75 с.
7. Державний фінансовий контроль у системі економічної безпеки держави : монографія / Давиденко Н. М., Ключка О. В., Ключка С. С. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2019. 205 с.
8. Державний фінансовий контроль в забезпеченні бюджетної безпеки держави : монографія / А. П. Дикий, О. С. Дика, О. В. Вакур, Я. Ю. Левицький. Житомир : ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк», 2025. 200 с.
9. Загородній А.Г., Яремко І.Й. Облік і оподаткування: вступ до фаху. Видавництво Львівської політехніки, 2019. 260 с.
10. Кащена Н.Б., Наумова Т.А., Кашперська А.І. Аудит: навч. посібн. для студентів економічних спеціальностей. Видання доповнене та перероблене; за ред. Т.А. Наумова, А.І. Кашперська. Харків: ДБТУ, 2023. 259 с.
11. Ліхоносова Г. С. Податковий контроль : навч. посіб. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. 160 с.
12. Мельник М. І., Лещух І. В. Податковий контроль в Україні : проблеми та пріоритети підвищення ефективності: монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України», 2015. 330 с.
13. Мельник П. В., Тарангул Л. Л. Фіскальна політика та податковий контроль: монографія. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 386 с.
14. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит: Навч. посібник. Вид. 5-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2022. 390 с.
15. Петрик О.А., Зотов В.О., Кудрицький Б.В. Аудит: підручник. Київ: КНЕУ, 2015. 498 с.
16. Пухальський В. В. Податковий контроль в Україні: теоретичні та практичні аспекти : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. 298 с.

17. Пшенична А.Ж. Аудит : навчальний посібник. Центр учбової літератури, 2022. 320 с.
18. Розбудова бухгалтерської справи в Україні на потужній і сталій професійній основі: професійні об'єднання у сфері бухгалтерського обліку. URL: https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2022-04/01_ukr.pdf
19. Суха О.Р. Аудит: навчальний посібник. Львів, «Новий Світ – 2000», 2024. 284 с.
20. Фатенок-Ткачук А.О., Сафарова А.Т. Вступ до фаху : конспект лекцій для здобувачів напрямку підготовки Д «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності Д1 «Облік і оподаткування» освітніх програм «Облік і оподаткування» та «Цифровий облік та консалтинг» денної та заочної форм навчання. Луцьк, 2026. 98 с.
21. Фундаментальна роль Міжнародних стандартів освіти. Centre for Financial Reporting Reform. URL: https://cfr.worldbank.org/sites/default/files/2025-07/IES_Capacity_Workshop_Ukraine_Tanya%20Musumhi_UA.pdf
22. Цвігун І.А. Вступ до фаху: конспект лекцій (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2024. 80 с.
23. Чебанюк О.М., Лобода Н.О. Вступ до фаху: навчальний посібник. Алерта, 2026. 274 с.
24. Шевчук О. А. Державний фінансовий контроль : підручник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 432 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

*Світлана ВІЗІРЕНКО
Михайло СІДОР*

ВСТУП У ПРОФЕСІЮ

ПРАКТИКУМ

для підготовки до аудиторних занять та самостійної роботи
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»

Електронне видання

В авторській редакції